

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

KATEDRA SLAVISTIKY

Rusko v mezinárodních organizacích – historie a současnost

Russia in the international organizations – history and present

(bakalářská diplomová práce)

Vypracovala: Pavlína Michaličková

Obor: Ruština se zaměřením na hospodářsko-právní a turistickou oblast

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Zdeňka Vychodilová, CSc.

2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a uvedla jsem všechny použité materiály.

V Olomouci, 16. 3. 2012

podpis

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala Doc. PhDr. Zdeňce Vychodilové, CSc., za rady, konzultace a připomínky, které mi během psaní bakalářské práce poskytla.

podpis

Obsah

---

1. Úvod	6
2. Mezinárodní situace v 19. století	8
3. Svatá aliance	9
3.1 Řecké povstání a pozice Ruska	9
3.2 Rozpad Svaté aliance	9
4. Spolek tří císařů	11
5. Mocenské bloky	12
6. Mezinárodní situace ve 20. století.....	13
7. RVHP	14
7.1 Rozpad RVHP.....	14
8. Varšavská smlouva	15
8.1 Maďarské povstání.....	15
8.2 Intervence do Československa.....	16
9. Současná ruská zahraniční politika a její principy	17
10. OSN	18
10.1 Vznik a vývoj.....	18
10.2 Cíle a struktura	18
10.3 Rusko v OSN	19
10.3.1 Historie.....	19
10.3.2 Současnost	19
10.3.3 Pozice Ruska v OSN.....	19
11. Společenství nezávislých států	22
11.1 Struktura a orgány.....	22
11.2 Role Ruska v SNS.....	23
11.2.1 Rusko a plyn	23
11.2.2 Celní unie a Jednotný ekonomický prostor.....	24
12. BRICS	26
12.1 Summity.....	26
12.2 Pozice Ruska v BRICS	28
13. Rada Evropy.....	29
13.1 Rusko v Radě Evropy	29
13.1.1 Rusko-čečenská válka.....	30

13.1.2 Reakce Rady Evropy	31
13.2 Trest smrti v Rusku a Rada Evropy	31
14. NATO.....	33
14.1 Vznik a vývoj.....	33
14.2 Funkce a struktura.....	33
14.3 Rada Rusko-NATO.....	34
14.4 Vztah Ruska a NATO	34
14.4.1 Rusko-gruzínský konflikt a jeho dopad na vztahy Ruska a NATO.....	35
14.4.2 Vojenská spolupráce	37
14.4.3 Boj s terorismem.....	37
14.4.4 Protiraketová obrana	38
15. Evropská unie.....	40
15.1 Historie a vývoj EU	40
15.2 Struktura EU	40
15.3 Vztah Ruska a EU	41
15.3.1 Dohoda o partnerství a spolupráci	41
15.3.1 Dnešní podoba vztahů Ruska a EU.....	42
16. Závěr	44
17. Resumé.....	46
18. Zkratky	53
19. Seznam použitých pramenů.....	54
20. Přílohy.....	57

1. Úvod

Předmětem mé bakalářské práce je Rusko v mezinárodních organizacích – historie a současnost. Téma jsem si zvolila proto, že Rusko vždy mělo a má nemalý vliv na podobu světové politiky a zdá se mi zajímavé sledovat, jak se ruská pozice postupem času formovala. Podle mého názoru je pro pochopení současnosti důležité znát minulost, a proto bych se v první části své práce chtěla věnovat stavu světové, zejména pak evropské, politiky po napoleonských válkách, kdy byl nastolen nový pořádek a jakou roli v něm Rusko hrálo. Za důležité mezníky, které udávaly chod dějin, považuji vznik a zánik Svaté aliance a formování mocenských bloků jako Spolek tří císařů a později Trojspolek a Dohoda. Na těchto několika bodech bych chtěla ukázat, jak se ruská diplomacie stavěla k soudobým světovým problémům a jakou roli ve zmíněných spolicích měla.

Proč jsem si pro porovnání se současností vybrala právě tuto epochu? Protože si myslím, že světová politika ve 20. století se odehrávala zejména pouze mezi dvěma mocnostmi - USA a Sovětským svazem, ale nyní je to přece jen trochu jinak. Samozřejmě, že USA a Ruská federace stále představují dominanty mezinárodní diplomacie, ale jsou zde i jiné státy, které se snaží světovou politiku nějakým způsobem ovlivňovat buď vlastními silami, nebo prostřednictvím světových spolků a organizací.

Ruská federace je členem několika významných světových organizací a cílem mé práce je ukázat, jakou v nich má pozici a jak moc ovlivňuje jejich chod. Rovněž bych se ve své práci chtěla zaměřit na vztahy Ruska k NATO a k Evropské unii, protože si myslím, že i když Rusko není členem těchto organizací, je dostatečně silné na to, aby do jejich záležitostí mohlo zasahovat.

Práci tvoří dvě hlavní části. První je zaměřena na historii, konkrétně na 19. století. V této části se soustředím na vznik a rozpad Svaté aliance, Spolku tří císařů a na formování mocenských bloků jako je Trojspolek a Dvojdohoda, později Dohoda. V 19. století proběhla řada podstatných událostí, jako napoleonské války, revoluce v 20. a 30. letech, či vznik nezávislého Řecka a všechny významně poznamenaly tehdejší mezinárodní vztahy, a proto jsou v mé práci rovněž zmíněny.

V historické části jsem se rovněž zmínila o RVHP a o Varšavské smlouvě, protože je považuji za důležité organizace, které vzhledem k jejich významu nelze opomenout.

Druhá část je obsáhlejší a týká se současnosti. Úvod jsem věnovala ruské zahraniční politice a formování její pozice od pádu Sovětského svazu až po dnešek. Následující kapitoly se týkají jednotlivých mezinárodních organizací, jejichž členem Ruská federace je – OSN, SNS, BRICS, Rada Evropy. V závěru práce se zaměřuji na dvě organizace, v nichž Rusko není členským státem, ale má vliv na jejich práci, tedy na NATO a EU. Rovněž jsem se zaměřila na události, které ovlivnily světové dění, a na zjištění jaký vztah k nim Rusko mělo. Vzhledem k rozsahu a tématu mé práce nejsou tyto události, jako například rusko-gruzínský konflikt, plynové krize, nebo válka v Čečensku více rozpracovány, ale přesto považuji za nutné je zmínit k celkovému pochopení situace.

Práce je zpracovaná kompilační a excerpční metodou. Odkazy na zdroje jsou uvedeny pod čarou.

Důležitým zdrojem, vzhledem k aktuálnosti daného tématu, jsou internetové stránky ruského ministerstva zahraničí, kde jsou zveřejňovány jak nové informace ze světového dění a vyjádření ruských představitelů k nim, tak i archivní dokumenty sahající až do doby vlády Alexandra I. Rovněž se zde nacházejí odkazy na organizace, které mají na podobu světové i ruské politiky vliv. Informace jsem čerpala také z knižních zdrojů, zejména z knihy Milana Švankmajera Dějiny Ruska, desátého dílu z řady Toulky minulostí světa, jehož editorem je Zdeněk Volný, a z díla Ivana Kulhánka Klopýtání přes budoucnost.

2. Mezinárodní situace v 19. století

Celé 19. století bylo v Evropě ve znamení revolucí. Země se vzpamatovávaly z napoleonských válek a jejich představitelé se snažili, aby myšlenky francouzské revoluce co nejméně zasáhly do života obyčejných lidí, měli strach z toho, co by to mohlo přinést. A jejich obavy se vyplnily. První vlna revolucí se přivalila již ve 20. letech, další následovala o deset let později a vše vyvrcholilo rokem 1948.

Chod mezinárodní politiky v té době řídilo pět mocností, které mezi sebou navazovaly partnerství podle toho, co jim bylo v tu chvíli prospěšné. Nejbliže k sobě mělo Prusko, později Německo, s Rakousko-Uherskem, Francie byla na čas v izolaci, Rusko se snažilo o co největší vliv a bylo ochotno se spojit s kýmkoliv a Anglie se jako vždy od „evropských hrátek“ držela pokud možno co nejvíce stranou.

Nejdůležitějším tématem té doby byl Balkánský poloostrov, kde se křížily zájmy všech zmíněných velmocí, a nakonec právě kvůli této oblasti napětí na konci století vyvrcholilo, v dosavadní největší vojenský konflikt.

3. Svatá aliance

Po Vídeňském kongresu byl nově nastolený pořádek v Evropě křehký a ze všech nejvíce si tuto skutečnost uvědomoval Alexnadr I., který inicioval vznik Svaté aliance, jejímž úkolem bylo bojovat proti jakémukoliv projevu revoluce a odporu nově nastoleným pořádkům. Hlavními aktéry této aliance byla Anglie, Prusko, Rakousko a samozřejmě Rusko. Představitelé těchto zemí se osobně scházeli na kongresech. Na prvním z nich v Cáchách bylo po dlouhých jednáních dohodnuto přijmout Francii zpět do evropského dění. Další kongresy v Opavě, Lublani a ve Veroně se hlavně zabývaly vlnou revolucí, která ve 20. letech zasáhla evropský kontinent, a situací na Balkánském poloostrově.¹

3.1 Řecké povstání a pozice Ruska

Řekové, inspirovaní myšlenkami francouzské revoluce, se pustili do boje proti svému „pánovi“ Osmanské říši a očekávali, že jim velký slovanský bratr Rusko pomůže, ale v tom se mýlili. Alexandr I. zcela v rozporu s dosavadní ruskou zahraniční politikou na Balkáně odmítl v souladu s myšlenkami Svaté aliance Řeky podpořit v boji proti jejich zákonnému vládci. Tato ruská pozice se po jeho smrti v roce 1825 a po nástupu Mikuláše I. na trůn změnila. Ten hodnoty Svaté aliance uznával, ale odmítl jim podřizovat ruské zájmy. Boj Řeků za svobodu nebylo to, na čem by carovi záleželo. Jeho cílem bylo zvýšit vliv Ruska na Balkánském poloostrově, porazit Osmanskou říši a tím rozšířit ruské území.² A to se mu po rusko-turecké válce, probíhající v letech 1828-1829, podařilo. Roku 1829 byl podepsán Drinopolský mír, jednou, z jehož podmínek bylo přiznání řecké autonomie. Nutno podotknout, že se na Balkáně křížily ruské a anglické zájmy. Anglie se velmi snažila, aby zde Rusko neposilovalo své pozice, ale neodvážila se na straně Turecka proti stále ještě silnému ruskému vojsku zasahovat.

3.2 Rozpad Svaté aliance

Aliance ke svému zániku špěla již snad od samého počátku, kdy se země nedokázaly dohodnout na míře vměšování se do vnitřních záležitostí zemí ohrožených revolucí a samozřejmě situace na Balkánském poloostrově spory mezi partnery ještě posílila.

---

¹ KULHÁNEK, Ivan. *Klopýtání přes budoucnost*. 1. vyd. Praha: Academia, 2008, 362 s. ISBN 9788020016089

² ŠVANKMAJER, Milan. *Dějiny Ruska*. 3. vyd. Praha: Lidové noviny, 2004, 574 s. ISBN 8071066583

Jediný, kdo se stále snažil Svatou alianci držet naživu, byl ruský car, protože se mu líbila pozice země, která dohlíží na ostatní státy. Ale blížícímu se zániku zabránit nemohl, ten byl zpečetěn krymskou válkou a po ní následujícím Pařížským mírem z roku 1856, kdy se proti Rusku, které znovu válčilo s Tureckem a poráželo ho, postavili všichni jeho dosavadní spojenci a kvůli jejich požadavkům ztratilo Rusko na Balkáně rozhodující vliv a rovněž svou mezinárodní pozici.³

---

³bibliotekar.ru: <http://bibliotekar.ru/istoriya-rossii/18.htm>

4. Spolek tří císařů

Od roku 1856 se Prusko, v jehož čele byl Otto von Bismarck, stávalo stále silnější a po vítězství nad Francií hledalo spojence pro své další aktivity a našlo je v Rakousku-Uhersku, které zase potřebovalo podporu pro své plány na Balkáně, a v Rusku, jež se snažilo vymanit z mezinárodní izolace. Toho všeho dokázal obratný Bismarck využít, a tak byla roku 1873 mezi Alexandrem II., Vilémem I. a Františkem Josefem I. uzavřena smlouva o vzájemné pomoci a spolupráci. Tato spolupráce byla narušena hned od samého začátku, když spojenci odmítli podpořit Prusko v „preventivní válce“ proti Francii.⁴ Dalším ožehavým tématem byl Balkán, kde se v Bosně rozpoutalo protiturecké povstání. Toho samozřejmě využilo Rusko a pod tradiční záminkou ochrany Slovanů rozpoutalo s Tureckem válku, která skončila jeho vítězstvím. Mezi Ruskem a Tureckem byla podepsána mírová smlouva v San Stefanu, jejímž nejproblematičtější bodem byl vznik Velkého Bulharska. „Sanstefanský mír byl projevem ruské snahy dostat se co nejbližší k Cařihradu s průhlednou pomocí nového vazalského státu, Bulharska.“⁵ Ostatní státy vznik dalšího slovanského státu chápaly jako zradu, a proto byl v létě roku 1878 do Berlína svolán kongres, který tyto podmínky smlouvy zrevidoval. Výsledek byl pro Rusko špatný. Z Velkého Bulharska zbyla jen třetina, Rakousko získalo Bosnu a Hercegovinu a Anglie Kypr. Rusko, které marně spoléhalo na Bismarkovu pomoc a podporu, nic nezískalo, spíše ztratilo, byla to jeho totální porážka. Berlínský kongres také znamenal konec pro Spolek tří císařů.⁶

---

⁴ Více o prusko-francouzských vztazích viz: KULHÁNEK, Ivan. *Klopýtání přes budoucnost*. 1. vyd. Praha: Academia, 2008, 362 s. ISBN 9788020016089, s.66

⁵ ŠVANKMAJER, Milan. *Dějiny Ruska*. 3. vyd. Praha: Lidové noviny, 2004, 574 s. ISBN 8071066583, s.267

⁶ Více o Trojspolku viz: PEČENKA, Marek a Milan HLAVAČKA. *Trojspolek*. Praha: Libri, 1999, 279 s. ISBN 8085983869

5. Mocenské bloky

Po kongresu v Berlíně se na evropském kontinentu začaly formovat bloky států. Nejblíže k sobě mělo Německo s Rakouskem, k nimž se po čase připojila Itálie, a tak roku 1882 vznikl Trojspolek. Proti němu se začala formovat Dvojdhoda, která se později změnila v Dohodu. Na počátku vzniku Dvojdhody stáli dva „outsideri“, Rusko a Francie. Rusko potřebovalo francouzské peníze a Francie zase ochranu před Německem. Bylo to zajímavé a trochu překvapivé spojení carského absolutismu s republikou.⁷ Mezi tím vším stála neutrální Anglie. Německo velmi stálo o to, aby se připojila k Trojspolku, ale ta to odmítla, protože se jí nelíbilo německé rozšiřování počtu kolonií. A tak se roku 1907 podpisem smlouvy připojila k Rusku a Francii, čímž vznikl spolek známý pod názvem Dohoda.⁸

---

⁷ АСТАШИН, В.В. *История международных отношений и внешней политики России*. Ростов на Дону: Феникс, 2010, 382 s. ISBN 9785222162378

⁸ VOLNÝ, Zdeněk. *Toulky minulostí světa 10*. Praha: Via Facti, 2008, 214 s. ISBN 9788090410305

6. Mezinárodní situace ve 20. století

Po skončení 2. světové války bylo jasné, že spolupráce mezi vítěznými státy nebude dál pokračovat. Vztahy mezi SSSR a Západem se rok od roku zhoršovaly, až vše dospělo ke studené válce, která v některých okamžicích hrozila, že přeroste v horkou. Jedním z takových okamžiků bylo Maďarské povstání, intervence vojsk Varšavské smlouvy do Československa, nebo konflikt v Zátocce svini. Téměř po celou druhou polovinu 20. století stál svět na prahu atomové války, kdy dvě velmoci soupeřily ve zbrojení a vzájemném zastrašování.

7. RVHP

RVHP byla založena na počátku roku 1949. Jednalo se o ekonomické sdružení, jehož cílem bylo co nejužší propojení zemí Sovětského svazu. Zakládajícími státy byly Československo, Bulharsko, Maďarsko, Polsko, Rumunsko a samozřejmě SSSR. Později se ještě připojily NDR, Albánie, Kuba, Mongolsko a Vietnam.⁹ Důvodem vzniku bylo urychlit technický vývoj a také rozložit požadavky méně vyspělých států na ostatní. Členství v této organizaci znamenalo, že se země musely okamžitě přeorientovat na těžký průmysl, ale u řady z nich to vyvolalo ekonomické problémy a musely se obracet s žádostí o pomoc k SSSR a tím se na něm stávaly ještě závislejšími. Stalin si od vytvoření dané organizace tedy sliboval těsnější připoutání zemí východního bloku a také dohnat a pokud možno předejít Západ. Prakticky však organizace začala fungovat až v 60. letech, kdy vzniklo Evropské hospodářské společenství a RVHP se ze všech sil snažilo jeho vliv snížit.¹⁰

7.1 Rozpad RVHP

Důvodů rozpadu RVHP lze uvést hned několik. Jedním z nich bylo, že ekonomiky jednotlivých zemí se nacházely na různých úrovních a tím pádem se nepodařilo najít společnou řeč. Každý stát si myslel, že do RVHP investuje více, než dostává. Samozřejmě největším důvodem ukončení činnosti RVHP v roce 1991 byl rozklad SSSR a revoluce v roce 1989.

---

⁹ ŠVANKMAJER, Milan. *Dějiny Ruska*. 3. vyd. Praha: Lidové noviny, 2004, 574 s. ISBN 8071066583, s.267

¹⁰ KULHÁNEK, Ivan. *Klopýtání přes budoucnost*. 1. vyd. Praha: Academia, 2008, 362 s. ISBN 9788020016089, s.66

8. Varšavská smlouva

Varšavská smlouva byla vytvořena na základě Smlouvy o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci, kterou nejvyšší představitelé zakládajících států, tedy Albánie, Bulharska, Československa, Maďarska, NDR, Polska, Rumunska a Sovětského svazu, podepsali ve Varšavě 14. května 1955. Smlouva měla platnost po dobu dvaceti let s tím, že se automaticky prodlužovala o dalších deset let pro ty státy, které jí rok před ukončením platnosti nevypoví. Oficiálním důvodem vzniku, bylo založení Západoevropské unie a Pařížské dohody, která umožňovala vstup Německé spolkové republiky do NATO. Avšak spíše šlo o pakt, který měl utužit vliv SSSR ve východním bloku a vytvořit rovnováhu sil v opět rozbouřené Evropě. Především mělo jít o koordinaci politiky a vytvoření systému společné bezpečnosti v Evropě, tedy spolupráce ve vojenské oblasti při společné obraně socialismu, suverenity a nezávislosti.

Stejně jako u NATO, tak i zde byla základním pilířem smlouvy společná obrana a pomoc v případě jakéhokoliv napadení. Součástí smlouvy bylo i to, že jednotlivé členské státy budou respektovat suverenitu ostatních států a že nebudou zasahovat do vnitřních záležitostí ostatních členů společenství. Avšak toto pravidlo bylo hned dvakrát porušeno. Poprvé to bylo v roce 1956 při potlačení maďarské revoluce a podruhé v roce 1968 při intervenci do Československa. V obou případech tvrdilo vrchní velení Varšavské smlouvy, že vojska přichází na pozvání představitelů státu.¹¹

Organizace Varšavské smlouvy byla rozpuštěna v Praze 1. června 1991.

8.1 Maďarské povstání

Maďarské povstání probíhalo od 23. října do 10. listopadu 1956. 23. října se v Budapešti konala demonstrace na podporu polských reforem, která postupně přerostla v povstání, na němž se hlavně podíleli studenti. K nim se postupně přidaly další tisíce lidí a došlo ke svržení vlády. Nová vláda slibovala vystoupení z Varšavské smlouvy, nové reformy a zatýkání a popravy představitelů dřívějšího režimu, ke kterým opravdu docházelo. Avšak dlouho na sebe nenechala čekat odpověď ze Sovětského svazu. Ta přišla v podobě 150 000 vojáků a 6 000 tanků. Při následujících bojích zahynulo podle odhadů přes 2 500 povstalců a asi 700 sovětských vojáků. Po potlačení revoluce přišlo

---

¹¹filabrno.net: http://www.filabrno.net/namety/Varsavska_smlouva.htm

znovu nastolení promoskevskeho režimu a ze země uteklo asi 200 000 lidí, převážně do sousedního Rakouska.¹²

8.2 Intervence do Československa

Nastala v noci z 21. na 22. srpna roku 1968 jako odezva na vznikající reformy v Československu a na Pražské jaro. Sovětský svaz představoval invazi jako bratrskou pomoc k udržení socialismu v Československu. Republika byla obsazena armádami SSSR, Maďarska, Polska, Bulharska a NDR. Obyvatelé po předešlých zkušenostech a informacích o bojích v Maďarsku nekladli tak velký odpor, ale i tak zemřelo kolem 72 lidí. Této akce se odmítlo zúčastnit Rumunsko a Albánie, která vzápětí na to z Varšavské smlouvy vystoupila.¹³

---

¹² PRAŽÁK, Richard. *Maďarsko*. 1. vyd. Praha: Libri, 2005, 141 s. Stručná historie států, sv. č. 30. ISBN 80-7277-269-4.

¹³ [wikipedia.org:http://cs.wikipedia.org/wiki/Invaze_vojsk_Var%C5%A1avsk%C3%A9_smlouvy_do_%C4%8Ceskoslovenska](http://cs.wikipedia.org/wiki/Invaze_vojsk_Var%C5%A1avsk%C3%A9_smlouvy_do_%C4%8Ceskoslovenska)

9. Současná ruská zahraniční politika a její principy

V čele ruského ministerstva zahraničí je od roku 2004 Sergej Viktorovič Lavrov. Zahraniční politika Ruska se po rozpadu SSSR měnila. V první polovině 90. let bylo hlavním cílem se co nejrychleji zapojit do tzv. demokratického světa. Rusko začalo více spolupracovat se Západem, zejména s USA, ale to se od druhé poloviny 90. let změnilo, když se ukázalo, že tato cesta není efektivní a nepřináší zemi žádný užitek. Proto byl zvolen jiný směr. Rusko se začalo chovat vůči Západu pragmaticky a stalo se zastáncem multipolárního rozdělení světa. „Hlavní myšlenkou se stala hypotéza, podle které konec bipolárního rozdělení světa nepřinesl vznik unipolárního systému, ale systému s několika centry moci (Rusko, Čína, USA, EU)“¹⁴ Těto myšlenky se drží i koncepce ruské zahraniční politiky, kterou prezident Medveděv roku 2008 zveřejnil. „Medveděv mluví o primátu základních principů mezinárodního práva; nepřijatelnosti unipolarity USA; rozvoji přátelských vztahů se všemi zeměmi vč. USA a Evropy – „pokud to bude možné“; ochraně života a důstojnosti občanů RF vč. podnikání „všemi dostupnými způsoby kdekoli na světě“; existenci „privilegovaných zájmů“ za hranicemi RF.“¹⁵ Rusko se rovněž soustředí na členství v mezinárodních institucích, z nichž za nejdůležitější považuje OSN. Od roku 2010 Rusko více spolupracuje se zeměmi v asijsko-pacifickém prostoru.

---

¹⁴ Více na ihned.cz: <http://just.blog.respekt.ihned.cz/c1-45998010-nova-koncepce-ruske-zahranicni-politiky>

¹⁵ businessinfo.cz: <http://www.businessinfo.cz/cz/sti/rusko-zahranicne-politicka-orientace/3/1000580/>

10. OSN

10.1 Vznik a vývoj

Organizace spojených národů vznikla 24. 10. 1945 v San Franciscu, kde 50 států ratifikovalo Chartu OSN, základní dokument této organizace. Charta shrnuje všechna práva a povinnosti členských států, definuje princip suverenity a rovnosti. OSN nahradila Společnost národů, která vznikla po 1. světové válce, avšak od samého začátku nefungovala, když se zakládající Spojené státy americké nestaly jejím členem. Společnost se rozpadla poté, co se jí nepodařilo zabránit vypuknutí 2. světové války.

10.2 Cíle a struktura

Hlavními cíli OSN jsou: udržovat mezinárodní mír a bezpečnost, rozvíjet mezinárodní přátelské vztahy, hájit právo národů na sebeurčení, podporovat a chránit lidská práva a svobody a spolupracovat v řešení ekonomických, sociálních a humanitárních otázek.¹⁶

OSN se skládá ze šesti hlavních orgánů. Ve Valném shromáždění má svého zástupce každý z členských států. V současné době jich je 193. Valné shromáždění má řadu úkolů a pravomocí, mimo jiné schvaluje rozpočet a volí nestálé členy Rady bezpečnosti. Ta se skládá z pěti stálých členů (Rusko, USA, Čína, Francie, Velká Británie) a z deseti nestálých členů, kteří jsou voleni na jeden rok. Rada bezpečnosti je výkonný orgán OSN a mezi její úkoly a pravomoci mimo jiné patří navrhování kandidáta na generálního tajemníka, snaha o zachování míru a jako jediný orgán má pravomoc k tomu, že může nařídit použití vojenské síly k vyřešení sporů (modré přilby). Po nepokojích v Jugoslávii a ve Rwandě Rada bezpečnosti vytvořila dva mezinárodní soudní tribunály, jejichž úkolem je stíhání zločinů proti lidskosti. Dalšími orgány jsou Ekonomická a sociální rada OSN, Sekretariát, v jehož rámci probíhá i činnost generálního tajemníka, představitele OSN. V současnosti tuto funkci vykonává Ban Ki-moon. Mezinárodní soudní dvůr, který je složen z 15 soudců z různých zemí, kteří jsou voleni Radou bezpečnosti a Valným shromážděním. Poručenská rada, která od roku 1994 nepracuje.

---

¹⁶osn.cz: <http://www.osn.cz/system-osn/o-osn/>

Jejím úkolem bylo zabezpečit bezproblémový přechod závislých a nesamostatných států k samostatnosti.¹⁷

10.3 Rusko v OSN

10.3.1 Historie

Přestože Společnost národů vznikla v roce 1919, Rusko se jejím členem stalo až v roce 1934. Bylo to z důvodů jeho vnitřní nestabilní situace a slabé mezinárodní pozice po skončení 1. světové války. Po rozpadu Společnosti národů bylo Rusko (Svaz ruských socialistických republik) jedním ze zakládajících členů Organizace společnosti národů.¹⁸ Po vzniku Ruské federace její prezident Boris Jelcin informoval, že Rusko je i nadále členem všech orgánů OSN. To znamená, že je samozřejmě členem Valného shromáždění a také Rady bezpečnosti a do roku 2013 je rovněž členem Ekonomické a sociální rady. Ta má 54 členů, kteří se volí na 3 roky.

10.3.2 Současnost

13. září 2011 proběhlo v sídle OSN v New Yorku 66. zasedání Valného shromáždění OSN. Projednávala se zde témata, která se týkají klimatu, ochrany práv a svobod, humanitární problémy, ekonomické a sociální otázky a samozřejmě nestabilní situace v severní Africe a na Blízkém východě. Ruská federace se při této příležitosti vyjádřila ke všem hlavním bodům programu zasedání.

10.3.3 Pozice Ruska v OSN

Rusko chápe OSN jako hlavní celosvětovou organizaci, která řídí chod mezinárodní politiky, a Ruská federace jako stálý člen Rady bezpečnosti má na tento proces rozhodující vliv. Podle ruské strany Organizace spojených národů potřebuje zreformovat, zejména je nutná reforma Rady bezpečnosti. Avšak do současné doby se členské státy nedohodly na konečné verzi reformy a tak i nadále probíhají v hlavním sídle v New Yorku jednání. Ruská strana navrhuje, aby Rada bezpečnosti byla více reprezentativní a váženější, avšak nesmí to být na úkor jejich pravomocí.¹⁹ Dalším

---

¹⁷ osn.cz: <http://www.osn.cz/system-osn/organizacni-struktura/>

¹⁸ PEČENKA, Marek. *Dějiny Ruska v datech*. 1. vyd. Praha: Dokořán, 2011, 448 s. ISBN 9788086569147

¹⁹ russiaun.ru: http://www.russiaun.ru/ru/security_council/process_reformirovaniya_oon

ruským návrhem je rozšířit Radu bezpečnosti o rotující členy, kteří by se minimálně po dvou letech střídali. V úvahu přichází například Německo, Brazílie nebo Indie.²⁰

V oblasti zachování míru a bezpečnosti Rusko OSN považuje za jednu z nejdůležitějších organizací a usiluje o to, aby v této oblasti bylo OSN ještě silnější. Rusko je zastáncem přísného dodržování Charty OSN, zejména článku 47, který uvádí zřízení Vojenského štábního výboru, jehož úkolem je radit a pomáhat Radě bezpečnosti v otázkách týkajících se zabezpečení míru a předcházení válečných konfliktů.²¹ Od roku 2008 ruská vláda každoročně posílá částku dva miliony dolarů, která má pomáhat zabezpečit mír.

Ruská pozice v otázce nepokojů v severní Africe a zejména pak v Libyi je celkem jasná. Ve svém prohlášení Rusko uvádí, že neklid v této oblasti je vyvolán dlouhodobými sociálními a finančními problémy, avšak vzniklé nepokoje by se měly řešit pouze cestou politických a diplomatických mírových jednání, nikoliv cestou vojenské intervence. Ruský zástupce v OSN Vitalij Čurkin v březnu 2011 odmítl letecké bombardování Libye. Rezoluce byla podle něj schválena ve spěchu a nejsou v ní brány ohledy na ochranu civilního obyvatelstva, přesto při hlasování Rusko nevyužilo právo veta a zdrželo se hlasování.²²

Jedním z mnoha dalších bodů, k nimž se Rusko vyjádřilo, byl palestinsko-izraelský konflikt. Rusko stojí za vytvořením fungujícího palestinského státu v hranicích z roku 1967 a s hlavním městem ve východním Jeruzalémě. Obě země se mají dohodnout mírovou cestou. Ruská federace se rovněž na podzim roku 2011 postavila za žádost Palestiny o status nečlenského státu OSN, čímž by se dostala na úroveň, z níž by mohla více ovlivňovat chod orgánů OSN.²³

V oblasti odzbrojení se ruská strana odvolává na rok 2009, kdy byla podepsána rusko-americká dohoda o snížení počtu útočných zbraní. Aby byl zabezpečen celosvětový mír, považuje Rusko za důležité důsledné dodržování podmínek Smlouvy o nešíření

---

²⁰ ПЛОСКОВА, А.Б. *Реформирование ООН и пересмотр ее Устава: Реформа Совета Безопасности*. Москва: М.Диалог-МГУ, 1998. ISBN 5892093263

²¹ Plné znění článku viz: Příloha 8, s.

²² tiscali.cz: <http://zpravy.tiscali.cz/intervenci-do-libye-kritizuje-rada-zemi-nejvic-rusko-70956>

²³ ihned.cz: <http://zpravy.ihned.cz/svet-usa/c1-52989710-osn-bude-projednavat-zadost-palestiny-o-clenstvi-cina-sve-stanovisko-stale-taji>

jaderných zbraní. Rusko rovněž zdůraznilo, že je proti jakémukoliv využívání vesmírného prostoru k vojenským akcím.

Jak už bylo výše uvedeno, OSN představuje pro Ruskou federaci celosvětově nejvýznamnější organizaci, a to hlavně z toho důvodu, že Rusko má díky stálému členství v Radě bezpečnosti na její chod nemalý vliv a ten se snaží ještě pomocí reforem posílit. Na druhou stranu vystupuje proti vměšování se do záležitostí jiných států, například to je patrné na Libyi, i když je zde otázka, zda tak činí kvůli opravdovým obavám o bezpečnost civilního obyvatelstva a nenarušování státní suverenity, nebo jsou zde jiné důvody, jako například strach z toho, že by USA a jiné země mohly posílit a rozšířit svůj vliv na africkém kontinentu.

11. Společenství nezávislých států

Po rozpadu Sovětského svazu v roce 1991, se většina přidružených republik začala hlásit o svou nezávislost. Tato euforie z nově získané svobody a nezávislosti brzy opadla, začala se objevovat řada problémů hospodářského, ekonomického i vojenského rázu a navíc Boris Jelcin prohlásil, že si Rusko vyhrazuje právo na úpravu hranic, protože na území nově vzniklých států žili ruští občané.²⁴

8. prosince 1991 se sešli představitelé Ruska, Ukrajiny a Běloruska, kteří podepsali tzv. Bělověžskou dohodu, která byla zakládající listinou pro vytvoření Společenství nezávislých států a zároveň završila existenci Sovětského svazu.²⁵ 21. prosince 1991 pak v Alma-Atě oficiálně vzniklo Společenství nezávislých států, jehož členem se vedle Ruska, Ukrajiny a Běloruska stal Kazachstán, Tádžikistán, Turkmenistán, Uzbekistán, Azerbajdžán, Kirgizie, Moldavsko a Arménie. Estonsko, Litva a Lotyšsko se odmítly připojit s tím, že dřívější členství v Sovětském svazu bylo vynucené. Gruzie se členem SNS stala v roce 1993, ale v souvislosti s rusko-gruzínskou válkou v srpnu 2008 ze Společenství vystoupila. 22. ledna 1993 byla přijata Základní listina stanov a zákonů SNS, v níž jsou obsaženy cíle organizace a rovněž organizační uspořádání členů.²⁶

11.1 Struktura a orgány SNS

Státy, které v rámci organizace SNS vyvíjejí nějakou iniciativu, lze rozdělit do několika skupin. V první řadě jsou zde zakladatelské státy (государства-учредители), které 8. a 21. prosince 1991 podepsaly obě zakládající listiny SNS. Dále jsou zde členské státy (государства-члены) a přidružené státy (ассоциированные члены). Tyto země s organizací spolupracují jen v určitých sférách činnosti. Příkladem takového státu je od roku 2005 Turkmenistán. Zvláštní roli má v SNS Ukrajina, která se teoreticky neřadí k členským státům, protože roku 1993 neratifikovala Základní listinu stanov, ale patří mezi zakladatelské státy. Moldavsko a Afghánistán mají statut pozorovatele.

Společenství nezávislých států má podle Základní listiny z roku 1993 svou strukturu, je složeno z 82 orgánů. Nejvyšším orgánem Společenství je Rada prezidentů SNS, která se

---

²⁴ ŠVANKMAJER, Milan. *Dějiny Ruska*. 3. vyd. Praha: Lidové noviny, 2004, 574 s. ISBN 8071066583, s.267

²⁵ PEČENKA, Marek. *Dějiny Ruska v datech*. 1. vyd. Praha: Dokořán, 2011, 448 s. ISBN 9788086569147

²⁶ mid.ru:<http://www.mid.ru/bdomp/ns-rsng.nsf/>

schází dvakrát do roka. Jejím úkolem je řešit důležité otázky a řídit organizaci. Rada ministrů se zabývá otázkami, které se týkají ekonomické, vojenské, humanitární a sociální spolupráce mezi státy. Rada ministrů zahraničí SNS zabezpečuje spolupráci členských států na mezinárodním poli. Důležitou roli v SNS hraje Výkonný výbor SNS, jehož sídlo se nachází v Minsku a je stále aktivní. Další orgány SNS: Ekonomická rada, Ekonomický soud, Rada ministrů obrany. Oficiálním jazykem ve všech těchto orgánech je ruština. Každého půl roku předsedá Společenství jeden stát. V prvním pololetí letošního roku tato funkce připadla Turkmenistánu. Ruská federace předsedala SNS v prvním pololetí roku 2010 a jako hlavní téma, kterým se celých šest měsíců Rusko zabývalo, bylo prohloubení spolupráce států SNS na vědeckotechnické úrovni.²⁷

11.2 Role Ruska v SNS

Ruská federace jako jeden ze zakládajících členů hraje významnou roli v chodu Společenství nezávislých států. Rusko ve spolupráci s ostatními státy upřednostňuje, podobně jako v ostatních níže uvedených organizacích, komunikaci na bilaterální úrovni. V roce 2005 se ruský prezident Putin vyjádřil o fungování SNS v tom smyslu, že bylo zřízeno ne proto, aby dosáhlo zvláštních výsledků na poli politickém, vojenském, nebo ekonomickém, ale proto, aby rozpad Sovětského svazu proběhl v klidu a měl co nejmenší negativní vliv na fungování všech nově vzniklých republik. Nyní SNS slouží hlavně k tomu, aby se mohli mezi sebou scházet představitelé bývalých zemí Sovětského svazu a Ruska. Podle Putina mají nyní větší význam v oblasti integrace spolky jako Eurasec a Celní unie.²⁸

11.2.1 Rusko a plyn

Rusko má nemalý vliv na chod organizace také díky nadstátním energetickým firmám, jako je GAZPROM. Na dodávkách zemního plynu jsou závislé nejen země SNS, ale i většina evropského kontinentu. Dříve než Rusko přešlo na tržní ceny, platilo, že pro členské státy byl plyn levnější, ale nyní je cena plynu Ruskem udávána, lze-li to tak říct, podle toho, jak která země je Rusku nakloněna a jak moc je ochotna se přizpůsobit jeho přáním a požadavkům. A tak se od roku 2005 postupně začaly zvyšovat ceny pro Estonsko s Lotyšskem a Litvou a zdražení se samozřejmě nemohla vyhnout ani Gruzie. Zvýšení cen plynu pro Ukrajinu vyvolalo dvě plynové krize. První proběhla na přelomu

²⁷ e-cis.info:<http://www.e-cis.info/page.php?id=11216>

²⁸ scrf.gov.ru:<http://www.scrf.gov.ru/conferences/6.html>

let 2005-2006, když Ukrajina nesouhlasila se zvýšením cen, ta nakonec skončila dohodou, že plyn bude počátkem roku 2006 dodáván za původní ceny a od druhého čtvrtletí se ceny zvýší. Druhá krize se začala odvíjet od listopadu 2008 a vyvrcholila v lednu 2009, když byly dodávky plynu na dva týdny úplně přerušeny. Tento spor zasáhl téměř celý kontinent. Krize skončila tím, že ukrajinská premiérka Timošenková podepsala s Ruskou federací dohodu o dodávkách plynu za tržní cenu se slevou 20%.²⁹ Nutno podotknout, že v současné době je Timošenková za tento podpis vězněna, s tím, že pro Ukrajinu záměrně uzavřela nevýhodný kontrakt.

11.2.2 Celní unie a Jednotný ekonomický prostor

6. října 2007 se představitelé Ruska, Běloruska a Kazachstánu dohodli na vytvoření Celní unie. Celní unie měla vejít v platnost 1. ledna 2010, do té doby byla uzavřena řada mezinárodních smluv a dokumentů, ale nestalo se tak kvůli rusko-běloruským sporům o ceny plynu. Začala platit až 6. července 2010. Od tohoto data je území těchto tří států považováno za jednotné celní území, platí zde jednotný celní tarif a neplatí se celní poplatky. V listopadu roku 2011 prezidentí Ruska, Běloruska a Kazachstánu podepsali příslušné dokumenty k vytvoření Jednotného ekonomického prostoru (JEP), který vstoupil v platnost 1. ledna 2012. JEP je jakýsi vyšší stupeň integrace a spolupráce v rámci Celní unie. „Všechny tuzemské firmy tří států JEP získají rovný přístup ke službám národních monopolních společností a dopravní infrastruktúře jednotlivých států. Firmy také např. získají rovné konkurenční podmínky pro účast v tendrech pro státní nákupy v libovolném státě JEP.“³⁰ Představitelé všech tří států nevykloučili možnost, že by se JEP mohl rozšířit, v současné době se hovoří o Tádžikistánu a Kyrgyzstánu. Premiér Putin se netají tím, že JEP považuje za základnu pro vytvoření Euroasijského svazu, který má být protiváhou k Evropské unii.³¹ Zároveň byla na konci roku 2011 vytvořena Euroasijská ekonomická komise, která řídí činnost jak Celní unie, tak Jednotného ekonomického prostoru. Jde o nadnárodní orgán, jehož úkolem je zabezpečit činnost obou společenství a prohloubit vzájemnou spolupráci.³²

²⁹euroskop.cz: <http://www.euroskop.cz/46/11211/clanek/dve-kola-rusko-ukrajinske-plynove-krize-2009/>

³⁰czechtrade.cz: <http://www.czechtrade.cz/infoservis/novinky/prezidenti-ruska-beloruska-a-kazachstanu-podepsali-20735/>

³¹idnes.cz: http://zpravy.idnes.cz/kreml-dvacet-let-po-rozpadu-sssr-krisi-sny-o-ruskem-imperiu-pqg-/zahranicni.aspx?c=A111207_154825_zahranicni_aha

³²tsouz.ru: <http://www.tsouz.ru/eek/aboutEEK/Pages/default.aspx>

Jak už bylo uvedeno výše, SNS vzniklo proto, aby rozpad Sovětského svazu nebyl tak radikální, protože by to mohlo mít neblahé následky nejen pro samotné Rusko, které by rázem ztratilo kontrolu nad celkem rozsáhlým územím, ale i pro bývalé svazové republiky. Lze říct, že Společenství splnilo svůj úkol, ale nyní, i podle slov Vladimíra Putina, je jeho potenciál téměř vyčerpán a je třeba soustředit se na jiné druhy spolupráce. Také vyvstala řada problémů, které chod SNS, narušují. Již na počátku jeho vzniku do něho odmítly vstoupit pobaltské státy, po rusko-gruzínské válce organizaci opustila Gruzie a rusko-ukrajinské vztahy se oteplují a ochlazují podle toho, kdo stojí v čele ukrajinské vlády a jak moc je ochotný s Moskvou spolupracovat. Avšak přesto všechno nelze očekávat, že by tato organizace v nejbližších letech ukončila svou činnost, stále bude sloužit ke schůzkám hlav států s ruským prezidentem a možná v budoucnosti znovu nabude na významu.

12. BRICS

BRICS je společenství pěti nejrychleji se rozvíjejících států, které by se podle prognóz měly stát do roku 2050 největšími ekonomikami světa. Jedná se o Rusko, které se pyšní největším bohatstvím nerostných surovin, Brazílii, která vévodí zemědělské produkci, Indii, jejíž potenciál se nachází jak v zemědělství a v nerostných surovinách, tak v oblasti vědy a techniky (Indie se může řadit mezi země, které by měly dispozice k přistání na Měsíci), Čínu, která téměř nebyla zasažena ekonomickou krizí a stává se stále silnější a konkurenceschopnější, a od roku 2011 je díky svému nerostnému bohatství, zejména pak zlatu a diamantům členem i Jihoafrická republika.³³

Výraz BRIC (od roku 2011 po přistoupení Jihoafrické republiky BRICS) byl poprvé použit v roce 2001 Jimem O'Neillem z investiční banky Goldman Sachs. Slovo je složeno z počátečních písmen anglických názvů členských států a zároveň je podobné anglickému výrazu bricks – cihly. Tyto „cihly“ by se mohly v budoucnu stát základem pro možný nový růst světové politiky. Jim O'Neill nečekal, že by se jím zmíněné státy mohly seskupit do nějakého hospodářského společenství, ale zejména díky ruské iniciativě se tak stalo. Roku 2006 na zasedání Valného shromáždění OSN Vladimír Putin uspořádal schůzku, které se účastnili představitelé Číny, Ruska, Indie a Brazílie. O tři roky později následoval první ze třech summitů BRIC(S).³⁴

12.1 Summity

Nejdůležitější schůzkou představitelů BRIC byla hned ta první 16. června 2009 v ruském Jekatěrinburgu. Nedůležitějším tématem jednání byla ekonomická krize a její vliv na fungování světových ekonomik. Ještě před zahájením summitu zazněly hlasy, které říkaly, že by země BRIC mohly světovou ekonomiku zachránit. Na programu schůzky bylo také to, jak omezit závislost na americkém dolaru.

Na summitu bylo přijato 16 bodů, kterými země vyjádřily své postoje. Jedná se v nich mimo jiné o tom, že země uznávají důležitost schůzek skupiny G20, kde jsou přijímána opatření v boji s ekonomickou krizí, dále se zde hovoří o nutnosti reformy finančních institucí, aby se zabránilo prohlubování krize a aby pomoc zemím, které byly nejvíce

---

³³ wikipedia.org:<http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%A0%D0%98%D0%9A%D0%A1>

³⁴ mid.ru:<http://www.mid.ru/brics.nsf>

zasazeny, byla co nejefektivnější. Ruský návrh vytvoření světové rezervní měny zatím přijat nebyl, s tím, že americký dolar je dostatečně flexibilní a nedá se čekat, že by měl nyní nějak strmě klesat. Státy rovněž odsoudily jakoukoli formu terorismu a prohlásily, že jsou připraveny s ním bojovat ať samostatně nebo prostřednictvím spolupráce. Centrální roli v tomto případě přiznávají OSN, v ruském případě pak Radě bezpečnosti. V posledním bodě pak Indie s Ruskem a Čínou přijaly brazilské pozvání na další summit v brazilském hlavním městě Brasílii.³⁵

Druhý summit se tedy konal v Brasílii, a to 15. dubna 2010. Účastnili se ho prezidenti všech čtyř států a v průběhu jednání byla řešena důležitá světová témata. Jedním z nich byla i ekonomická krize, která se chýlila ke konci, ale podle zástupců BRIC bylo třeba ještě přijmout řadu opatření, aby se nemohla vrátit. Vyzvali všechny členy skupiny G20, aby se řídili přijatými pravidly, protože jen díky nim lze čelit dalším krizím. Také se řešila příprava pokrizového plánu, který by zabezpečil chod nejvíce zasažených států. V dalším z mnoha bodů se řešila reforma OSN, která by této organizaci napomohla k tomu, aby její práce byla efektivnější a aby měla větší vliv na rozhodování o celosvětových problémech. Jak již bylo výše uvedeno, tuto reformu prosazuje zejména Rusko. Zároveň navrhuje, aby se v rámci OSN rozšířily pravomoci Indie a Brazílie. Další návrhy reform se týkaly Mezinárodního měnového fondu a Světové banky. Hovořilo se zejména o tom, že by se řady členů měly rozšířit.³⁶

Zatím poslední summit států BRICS se konal 14. dubna 2011 v čínském městě Sanya. Oficiálně zde mezi členy BRIC byla přijata Jihoafrická republika a název společenství se tak změnil na BRICS. Jednání se opět týkala reform OSN a ekonomické krize a jejich následků. Dalším bodem byla situace v Libyi, kdy se státy vyjádřily ve stejném smyslu, jako to udělala Ruská federace v rámci OSN, tedy, že nesouhlasí s použitím síly na stabilizaci vnitřních poměrů země. Státy BRICS opět vyjádřily podporu Rusku v jeho začlenění do Světové obchodní organizace. (Rusko se členem WTO stalo v prosinci roku 2011.) Na závěr summitu byl přijat plán na následující rok a bylo stanoveno, že další setkání na nejvyšší úrovni se uskuteční v Indii.³⁷

---

³⁵ mid.ru: <http://www.mid.ru/brics.nsf/WEBdocBric/F204322D9ED6118EC3257853003F4BD2>

³⁶ mid.ru: <http://www.mid.ru/brics.nsf/WEBdocBric/8B8AE397B54634E7C325780900468661>

³⁷ ria.ru: <http://ria.ru/spravka/20110414/364351996.html>

12.2 Pozice Ruska v BRICS

V červenci 2011 vydal Goldman Sachs zprávu pojednávající o stavu jednotlivých států BRICS. (Do výčtu ještě není zapojena Jihoafrická republika) Rusko má ve srovnání s ostatními rozvinutější infrastrukturu, ale to zejména díky tomu, že se do ní investovalo ještě v době Sovětského svazu a nyní začíná pomalu chátrat. Největšího pokroku země BRICS dosáhly v oblasti telekomunikace, kdy Rusko a Brazílie zauímají čelní pozice. Avšak v energetickém sektoru všechny země zaostávají, jen Rusko opět v pozitivním smyslu vyčnívá. Podle zprávy se očekává, že se v roce 2012 ruské HDP sníží, ale ne o tolik jako například v Brazílii, naproti tomu inflace by měla klesat.³⁸

Cílem skupiny BRICS je vytvoření protiváhy nejen k USA, ale i k EU a to je i přáním samotného Ruska. Vladimír Putin se netají tím, že by chtěl Rusku vrátit jeho dřívější postavení supervelmoci, a to je také jeden z důvodů, proč myšlenku Jima O'Neilla nenechal zapadnout a využil ji k vytvoření konkrétního společenství, díky němuž se posiluje ruský vliv na světové dění. Je to například patrné v OSN. Je jasné, že Rusko se do budoucna bude snažit význam států BRICS posilovat, protože je to užitečné i pro jeho postavení, a myšlenka, že by se do roku 2050 mělo stát jednou z největších ne-li přímo největší ekonomikou světa je více než lákavá.

---

³⁸ goldmansachs.com:http://www.goldmansachs.com/our-thinking/brics/index.html

13. Rada Evropy

„Rada Evropy je mezinárodní celoevropskou organizací, která zajišťuje spolupráci členských zemí především při podpoře demokracie a ochraně lidských i sociálních práv a svobod“.³⁹ Rada Evropy vznikla v roce 1949 a její sídlo se nachází ve Štrasburku. Členem se může stát jakýkoliv evropský stát, který dodržuje a chrání základní práva a svobody svých občanů. V současnosti Rada Evropy sdružuje 47 zemí. Mimo se nachází Bělorusko a Vatikán.

Radu Evropy tvoří pět základních orgánů. Ve Výboru ministrů se jednou až dvakrát do roka scházejí ministři zahraničí, jejichž hlavním úkolem je schvalovat návrh rozpočtu, přijímat nové členy a dohlížet, aby byla dodržována rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva. Parlamentní shromáždění má za úkol posuzovat navržené deklarace a doporučení. Každá členská země je reprezentována alespoň dvěma zástupci. Tito delegáti jsou „vzorkem“ parlamentů členských států, protože každá země musí být ve shromáždění zastoupena představiteli všech parlamentních politických stran. Evropský soud pro lidská práva kontroluje dodržování Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Každá členská země v něm může mít svého zástupce, ale není to podmínkou. V současné době má Evropský soud 40 soudců a tím pádem se jedná o jeden z největších soudních dvorů na světě. Dalšími institucemi jsou Kongres místních a regionálních orgánů a Komisař pro lidská práva.⁴⁰

13.1 Rusko v Radě Evropy

Ruská federace se členem Rady Evropy stala 28. února 1996. Již v 80. letech tehdejší Sovětský svaz a Rada Evropy mezi sebou začaly navazovat kontakty a po rozpadu SSSR Rusko oficiálně zažádalo o členství v Radě Evropy.⁴¹ Jeho přijetí bylo komplikované kvůli jeho postoji vůči pobaltským zemím a také kvůli čečenské válce. Pro Rusko bylo důležité, aby se stalo členem této organizace, protože potřebovalo získat statut státu, v němž jsou platné demokratické zákony, a tím si otevřít cestu do dalších světových organizací, nebo s nimi alespoň začít spolupracovat. Přijetí Ruské federace mezi členy Rady Evropy bylo výhodné i pro samotnou organizaci, protože Rusko je

---

³⁹ [mzv.cz:http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/multilateralni_spoluprace/rada_evropy/](http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/multilateralni_spoluprace/rada_evropy/)

⁴⁰ [coe.int:http://www.coe.int/lportal/web/coe-portal](http://www.coe.int/lportal/web/coe-portal)

⁴¹ PEČENKA, Marek. *Dějiny Ruska v datech*. 1. vyd. Praha: Dokořán, 2011, 448 s. ISBN 9788086569147

jednou z významných světových mocností. Pro jednotlivé státy to znamenalo možné zlepšení vzájemných vztahu a usnadnění obchodu.⁴²

13.1.1 Rusko-čečenská válka

Válka v Čečně je i v dnešní době ožehavé téma a snad je pro Rusy stejně nepříjemné jako pro Američany válka ve Vietnamu.

První rusko-čečenská válka se začala rýsovat již na počátku 90. let, kdy v čele země po prezidentských volbách stanul Džochar Dudajev, který neváhal a okamžitě vyhlásil čečenskou nezávislost. To se samozřejmě Rusku nelíbilo, ale prozatím jen přihlíželo. Jenomže to vydrželo pouze do roku 1994, kdy se měly konat prezidentské volby a oblíbenost Borise Jelcina v tu dobu klesala a potřeboval zastínit aktuální domácí problémy úspěchem na mezinárodním poli. Tím úspěchem měla být porážka Čečenců. Jenomže tato „maličkost“ se ukázala jako velký problém. Boje probíhaly v letech 1994-1999, během kterých sice došlo k usmrcení Dudajeva, ale to ovšem vítězství Ruska nezajistilo. Během bojů docházelo na obou stranách k narušování lidských práv. První rusko-čečenská válka byla ukončena roku 1996. Mír však trval jen tři roky. V čele Čečenska stanul nový prezident Aslan Maschadov, ale ani jemu se nepodařilo Čečensko udržet mimo dosah ruských zájmů. Roku 1999 ruská armáda znovu vkročila na čečenské území. Důvodů bylo několik. Jedním z nich byly teroristické útoky v Moskvě provedené čečenskými teroristy a také iniciativa teroristy Šamila Basajeva v Dagestánu, kde chtěl ustanovit islámský chalífát.

Na rozdíl od první rusko-čečenské války, byla ruská příprava důkladná, ale přesto nezajistila konečné ruské vítězství. Město Grozné sice bylo obsazeno, ale ani to nezlomilo čečenský odpor.⁴³ Druhá rusko-čečenská válka byla oficiálně ukončena až o deset let později 16. dubna 2009, když byl v Čečensku zrušen „zvláštní bezpečnostní režim“, který ustanovoval zákazy vycházení, bezpečnostní prohlídky nebo silniční zátarasy.⁴⁴

---

⁴² GLACOVÁ, Markéta. *Rusko v Radě Evropy a Čečenská otázka*. Brno, 2011. Bakalářská práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce Mgr. Petra Kuchyňková, Ph.D. Dostupné také z: is.muni.cz/th/170197/fss_b_b1/Bc..pdf

⁴³ Více o situaci v Čečensku viz: GALLOVÁ, Carlotta a Thomas de WAAL. *Čečensko: vítězství a prohry*. 1. vyd. Praha: Themis, 2000, 365 s. ISBN 8085821796

⁴⁴ idnes.cz: http://zpravy.idnes.cz/rusko-po-deseti-letech-oficialne-ukoncilo-druhou-cecenskou-valku-py7-/zahranicni.aspx?c=A090416_095257_zahranicni_ad

Oproti prvnímu konfliktu, kdy svět Rusko za jeho kroky nijak nekritizoval, se situace během druhé války změnila. Bylo to dáno hlavně tím, že v roce 1998 byl v Rusku přijat protiteroristický zákon, který umožňoval na území, na němž probíhají protiteroristické akce, zvláštní zacházení se zajatci.⁴⁵ Do médií se pak dostávaly informace o hrubém zacházení jak se zajatci, tak s civilním obyvatelstvem a rovněž byla odhalena řada případů, během kterých došlo k zásadnímu porušení lidských práv a svobod.

13.1.2 Reakce Rady Evropy

Rada Evropy okamžitě ruské chování v Čečensku odsoudila a vyzvala ho k mírovému ukončení konfliktu. Zejména bylo po Rusku, jako po členském státu, požadováno dodržování lidských práv a svobod. A protože Rusko nepřijalo efektivní opatření, která by toto zajistila, bylo mu v Parlamentním shromáždění odebráno hlasovací právo, čímž bylo jeho členství v Radě Evropy pozastaveno, avšak vyloučeno nebylo. Nakonec mu bylo členství v roce 2010 obnoveno.

Reakce na toto opatření byly v Rusku vesměs negativní. Tento konflikt byl považován pouze za jeho vnitřní záležitost a kroky Rady Evropy Rusko nepřinutily postoj vůči Čečensku změnit. Byly považovány za jednostranné a vůči Rusku nespravedlivé.

V současné době Čečensko zastihují jiné světové problémy, a tak zájem jak ze strany Ruska, tak Rady Evropy upadá, přestože tam i nadále dochází k porušování lidských práv.⁴⁶

13.2 Trest smrti v Rusku a Rada Evropy

Roku 1983 Parlamentní shromáždění Rady Evropy přijalo Protokol číslo 6 Evropské konvence pro lidská práva, který zakazuje trest smrti.⁴⁷ Avšak Rusko tento dokument nepodepsalo a trest smrti v zemi zrušen nebyl, ale bylo na něj v roce 1996 uvaleno pouze moratorium. Ruská strana požadavek na zrušení tohoto trestu považuje za těžko splnitelný, avšak nevylučuje, že se její stanovisko může změnit a trest smrti změnit na doživotní vězení ve velmi tvrdých podmínkách.⁴⁸

---

⁴⁵ glosy.info:<http://glosy.info/texty/rusko-cecensky-konflikt/>

⁴⁶ GLACOVÁ, Markéta. *Rusko v Radě Evropy a Čečenská otázka*. Brno, 2011. Bakalářská práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce Mgr. Petra Kuchyňková, Ph.D. Dostupné také z: is.muni.cz/th/170197/fss_b_b1/Bc..pdf

⁴⁷ Články týkající se trestu smrti: Příloha 15

⁴⁸ denik.cz :http://www.denik.cz/ze_sveta/rusko-dal-odmita-zrusit-trest-smrti-20100323.html

V současné době se Rusko v Radě Evropy snaží hlavně hájit zájmy ruských občanů a ruského jazyka za hranicemi. Také se velmi iniciuje v boji proti terorismu a zapojuje se do řešení bezvízové otázky v Evropě.

Role Ruska je v Radě Evropy významná, ostatně tak jako v jiných organizacích. Rusko je součástí Evropy a ta ho potřebuje. Bylo to patrné i během konfliktu v Čečensku. Rada Evropy sice pozastavila ruské členství, ale úplně vyloučit si ho nedovolila. Snad se obávala jeho reakce, nebo její postoj nebyl dostatečně jednotný. Rusko pomocí Rady Evropy získává pozici demokratické země, která dodržuje a hájí lidská práva a svobody, i když je jasné, že to tak vždy není.

14. NATO

14.1 Vznik a vývoj

Severoatlantická aliance vznikla jako reakce na expanzivní politiku SSSR v letech 1946-1949 a zejména v roce 1948, kdy v únoru moc v Československu přebrala komunistická strana řízená ze SSSR. Řada zemí měla obavy, že by mohla dopadnout podobně, a tak v březnu roku 1948 pět zemí – Lucembursko, Belgie, Francie, VB a Nizozemsko podepsaly Bruselskou smlouvu o vytvoření společného systému obrany, který by zabránil jak politickému, tak vojenskému nebezpečí. Později následovala jednání s Kanadou a USA o vytvoření Severoatlantické aliance, která by propojila západní Evropu se Severní Amerikou. Ke společnému jednacímu stolu bylo ještě pozváno Portugalsko, Dánsko, Island, Norsko a Itálie. Jednání vyvrcholila 4. dubna 1949, kdy byla podepsána Washingtonská smlouva, která potvrdila vytvoření bezpečnostního systému. Později se k Alianci připojovaly i ostatní státy, mimo jiné roku 1955 se připojila Spolková republika Německo, reakcí na to bylo vytvoření Varšavské smlouvy. V současné době je členy NATO 28 států.⁴⁹

14.2 Funkce a struktura

Hlavními a zásadními funkcemi Severoatlantické aliance jsou ochrana bezpečnosti a svobody všech jejích členů a snaha o vytvoření pořádku v Evropě, který je založen na mírových a spravedlivých podmínkách.

Hlavní sídlo Severoatlantické aliance se nachází v Bruselu. Hlavními orgány jsou: Skupina pro jaderné plánování, Výbor pro obranné plánování a nejvýznamnější Severoatlantická rada. V jejím čele stojí generální tajemník. V současnosti tuto funkci od roku 2009 vykonává Dán Anders Fogh Rasmussen. V Radě má každá členská země svého zástupce. Nejvyšším armádním orgánem NATO je Vojenský výbor a i v něm má každá členská země po jednom zástupci. Formálně mimo stojí Parlamentní shromáždění, tvořené z poslanců členských států a přidružených států. Jeho funkce je

---

⁴⁹army.cz: <http://www.mocr.army.cz/nato/nato-8493/>

pouze konzultativní. Dalším orgánem, který přímo nespadá do Severoatlantické aliance, je Rada Rusko-NATO.⁵⁰

14.3 Rada Rusko-NATO

Rada Rusko-NATO vznikla roku 2002. V této organizaci vystupuje všech 28 členských států NATO a Ruská federace. Je to jeden z nejdůležitějších orgánů Severoatlantické aliance, protože Rusko je velmi silný „hráč“ na mezinárodním politickém i vojenském poli a jeho hlas má sílu. V rámci Rady se řeší důležité mezinárodní otázky např. protiraketový štít, boj s terorismem, vojenské intervence, zvládání krizí, nebo nešíření zbraní hromadného ničení.

Zasedání Rady většinou probíhají každý měsíc za účasti diplomatů, dvakrát za rok se setkávají ministři zahraničních věcí a obrany a občas proběhne setkání hlav států. Jedno ze zasedání ministrů zahraničí proběhlo v roce 2006 v Sofii, kde byla vyhodnocena dosavadní činnost Rady a byly stanoveny další úkoly a principy další spolupráce.⁵¹

14.4 Vztah Ruska a NATO

Vztah Ruska k NATO je dán jeho vztahem k USA. Rusko NATO vždy chápalo jako hrozbu. Rusko se rovněž obává, že by NATO mohlo nahradit OSN, kde má díky stálému členství v Radě bezpečnosti značný vliv. I když v poslední době se negativní postoj zmírňoval, např. v roce 2010 v nově vydané Vojenské doktríně Ruské federace není NATO uvedeno jako přímá hrozba, ale jako nebezpečí. Přesto je ve stejném dokumentu uvedeno, že další „mechanické rozšiřování“ o země v blízkosti ruských hranic je považováno za hrozbu.⁵²

Za počátek spolupráce a budování vztahů mezi Ruskou federací a Severoatlantickou aliancí lze považovat počátek 90. let, kdy došlo k rozpadu SSSR, a ruským prezidentem se stal Boris Jelcin. Tento muž nyní vyvolává rozpaky a jeho odchod z politiky byl mnohými přijímán s úlevou, ale nelze mu odepřít, že právě on dokončilo to, co na konci 80. let započal Michail Gorbačov, a pootevřel Rusko Západu.

Důležitým datem pro navázání spolupráce mezi Ruskem a NATO je rok 1994, kdy se Rusko připojilo k Partnerství pro mír. Bylo to po dlouhém váhání, protože ruská strana

⁵⁰ nato.int:<http://www.nato.int/cps/en/natolive/structure.htm>

⁵¹ nato-russia-council.info: <http://www.nato-russia-council.info/en/>

⁵² businessinfo.cz:<http://www.businessinfo.cz/cz/sti/rusko-zahranicne-politicka-orientace/3/1000580/>

nesouhlasila s plánem Aliance o rozšíření o východoevropské a středoevropské země. (O to hlavně usilovala Madeleine Albrightová, která to pro Českou republiku považovala za určitou satisfakci za rok 1948.) Tato spolupráce byla omezena však jen na to, že v roce 1996 ruská strana vyslala do Bosny a Hercegoviny kontingent, který spadal pod řízení NATO. Dalším krokem k prohloubení vzájemné spolupráce byl v květnu roku 1997 podpis Zakládajícího aktu o vzájemných vztazích, spolupráci a bezpečnosti mezi NATO a Ruskou federací. O pět let později, v roce 2002, vznikla Rada Rusko-NATO. V té době již v čele Ruské federace stál Vladimír Putin. Ten již na rozdíl od svého předchůdce tak nekompromisně nevystupoval proti rozšiřování NATO směrem k ruským hranicím, i když to stále kritizoval, ale víc využíval možností, které spolupráce se Severoatlantickou aliancí přináší.⁵³

Na podzim roku 2010 proběhl v Lisabonu summit NATO. Místo zde samozřejmě měla jednání Ruska s představiteli Aliance v rámci Rady Rusko-NATO a výsledky jsou pro obě strany spíše rozpačité. „Pro RF je důležitý obsah společné deklarace, tedy že RF není pro NATO hrozbou, a naopak, a že NATO nepoužije proti RF síly. Dále souhlas na principu nedělitelnosti bezpečnosti.“⁵⁴ Dále byla obnovena spolupráce v oblasti protiraketové obrany a snižování výdajů na nákup zbraní. Tento summit položil základy pro další bližší spolupráci a zlepšení vztahů mezi Aliancí a Ruskou federací, které po rusko-gruzínské válce ochladly. V současné době stále probíhají jednání týkající se protiraketové obrany, ale ta jsou na počátku tohoto roku spíše na bodu mrazu.

14.4.1 Rusko-gruzínský konflikt a jeho dopad na vztah Rusko-NATO

Rusko-gruzínská válka začala v noci ze 7. na 8. srpna roku 2008. Na jedné straně stála Gruzie a na druhé Jižní Osetie, Abcházie a Rusko. Důvodem války bylo, že Jižní Osetie a Abcházie usilovaly o nezávislost na Gruzii. Ta byla samozřejmě proti a snažila se nad oběma státy získat kontrolu. To vše pozorovalo Rusko. Tomu se nelíbilo, že nový gruzínský prezident Saakašvili svou zemi vede výrazným prozápadním směrem a usiluje o přijetí do NATO, a rozhodlo se podporovat odtržení Osetie a Abcházie od Gruzie. Jako argument sloužil fakt, že řada obyvatel těchto území vlastní ruské pasy a navíc se ruští představitelé odvolávali na uznání nezávislosti Kosova.

---

⁵³ Více o počátku spolupráce Ruska a NATO viz: ŠVANKMAJER, Milan. *Dějiny Ruska*. 3. vyd. Praha: Lidové noviny, 2004, 574 s. ISBN 8071066583, s.267

⁵⁴ businessinfo.cz: <http://www.businessinfo.cz/cz/sti/rusko-zahranicne-politicka-orientace/3/1000580/>

Boje probíhaly již od 1. srpna, ale až 8. srpna se do konfliktu vložilo Rusko, když gruzínská armáda zaútočila na hlavní město Jižní Osetie Cchinvali. Rusové jako důvod zásahu uvedli ochranu civilního ruského obyvatelstva. Poté se ruská vojska začala přesouvat na území Gruzie a zastavila se pouhých 40km od hlavního města Tbilisi. Ve stejné době probíhaly boje i na území Abcházie, konkrétně v Kodorské soutěsce. A i zde zasáhla ruská armáda na straně vzbouřenců.

Válka byla formálně ukončena 16. srpna 2008, ale ruská vojska gruzínské území opustila až o více než šest dní později. Výsledkem války bylo, že Jižní Osetie a Abcházie byly 26. srpna 2008 Ruskem uznány za nezávislé státy. V současné době jsou obě země víceméně nezávislé, i když Gruzie to neuznává, a obě jsou pod silným ruským vlivem.⁵⁵

Řada zemí, mezi nimi i USA, se postavila na stranu Gruzie a ruský postup odsoudila. Představitelé Aliance žádali, aby obě strany boje ukončily, a posléze kritizovali Rusko, že narušilo gruzínskou suverenitu a použilo nepřiměřeně velkou sílu. NATO se tedy přiklonilo na stranu Gruzie, ale odmítlo jí poskytnout vojenskou pomoc. Gruzie totiž již delší dobu usilovala o připojení k Alianci, a ta jí to na posledním předválečném summitu přislíbila.

Vztahy Ruska a NATO po gruzínské válce značně ochladly a ruská strana to pocítila již několik dní po ukončení konfliktu. Byla vyloučena ze společných námořních cvičení nebo z manévřů ve Středozemním moři. Dokonce i země stojící mimo NATO přerušily nebo omezily své styky, jako například Švédsko. Aliance vytvořila Komisi NATO-Gruzie, která měla s Gruzii posílit vztahy. Proti tomu Rusko ostře vystoupilo s tím, že NATO je vůči Rusku zaujaté a „nadržuje“ Gruzii.⁵⁶

NATO s Ruskem spolupráci sice pozastavilo, ne však na všech úrovních, a již v zimě roku 2008 se vzájemné vztahy začaly zlepšovat a definitivní obnovení spolupráce bylo potvrzeno na summitu v Lisabonu roku 2010.

V současné době Rusko stále tvrdě vystupuje proti přijetí Gruzie do Severoatlantické Aliance. Na podzim loňského roku se ruský prezident při návštěvě Jižní Osetie vyjádřil v tom smyslu, že kdyby Rusko nevstoupilo do válečného konfliktu s Gruzii, NATO by

---

⁵⁵ Podrobnější informace o příčinách a průběhu války na: http://www.valka.cz/clanek_13665.html

⁵⁶ idnes.cz :http://zpravy.idnes.cz/rusko-uz-pocitilo-opatreni-zemi-nato-za-invazi-do-gruzie-peb-/zpr_nato.aspx?c=A080820_125023_zpr_nato_pje

se rozšířilo o další státy bývalého Sovětského svazu. Tímto krokem vyslala ruská strana Alianci jasný signál. Nicméně v květnu letošního roku se bude konat summit NATO v Chicagu, od kterého se očekává, že přinese značný pokrok v začlenění Gruzie do Aliance. Rusko již dříve oznámilo, že se summitu nezúčastní, a to i z důvodů neshod v otázce protiraketové obrany, ale konečný postoj bude znám až po prezidentských volbách.

14.4.2 Vojenská spolupráce

Vojenská spolupráce Aliance a Ruska byla v roce 2010 obnovena poté, co byla kvůli válce v Gruzii přerušena. Tato spolupráce je patrná např. v Afghánistánu. Bylo dohodnuto, že se vytvoří svěřenecký fond, který bude sloužit k financování výroby vrtulníků. Rusko dále přislíbilo poskytovat své území k dodávání vojenského arzenálu do Afghánistánu. Díky tomu se do Afghánistánu přes ruské území dostaly přepravní kontejnery, které mířily k jednotkám ISAF. Dalším projektem je protidrogový výcvik posádky, působící na území střední Asie a Afghánistánu, k zachycování velkých zásilek drog, zejména pak heroinu, jehož produkce je pro tuto oblast typická.⁵⁷

17. 1. 2012 proběhlo v Belgii setkání Rady Rusko-NATO na úrovni náčelníků Generálních štábů. Byl zde schválen plán vojenské spolupráce na tento rok, v níž bude kladen důraz na aktivizaci spolupráce v Afghánistánu. Dále se hodnotily vojenské akce v minulém roce.⁵⁸

14.4.3 Boj s terorismem

Události z 11. září 2001 přiměly Rusko více spolupracovat v oblasti boje s mezinárodním terorismem. Prezident Putin si toho byl vědom, okamžitě zareagoval a svou zemi připojil k protiteroristické koalici.

Spolupráce mimo jiné spočívá v bránění šíření zbraní hromadného ničení, kontrole hranic a vzdušného prostoru a zajištění jaderné bezpečnosti. Země se snaží více spolupracovat na vyhodnocování teroristických útoků např. na hromadnou dopravu nebo na místa, kde se shromažďuje velké množství lidí. (Olympijské hry, koncerty, summity a různá politická i nepolitická setkání.) Pro posílení bezpečnosti byla vytvořena řada programů, jedním z nich je mimo jiné i STANDEX. Jde o program

---

⁵⁷ nato.int: http://www.nato.int/cps/en/natolive/topics_50090.htm

⁵⁸ ruvr.ru: <http://czech.ruvr.ru/2012/01/19/64149257.html>

dálkové detekce výbušnin, v jehož rámci mezi sebou spolupracují výzkumné laboratoře. Jeho hlavním cílem je spojit všechny techniky do jednoho systému detekce výbušnin a díky tomu snáze rozpoznat potencionálního útočníka.⁵⁹

14.4.4 Protiraketová obrana

Debaty o spolupráci Ruska a NATO o protiraketové obraně se vedou již několik let a konečné řešení se ještě nenalezlo. Na summitu v Lisabonu byla sice naznačena vzájemná spolupráce. Státy ohodnotily možnost jaderného útoku a zavázaly se k dalšímu jednání o spolupráci, avšak to narazilo na to, že ani jedna ze stran nechce ze svých požadavků ustoupit.

V červnu 2011 proběhlo zasedání Rady Rusko-NATO, kde se projednávala i otázka protiraketové obrany. Rusko ukázalo ochotu spolupracovat, ale u toho skončilo. Je zde totiž problém, jak by měl daný protiraketový štít vypadat a jako roli by v něm Ruská federace měla hrát. Rusko, jak se již dříve ukázalo, má obavy z toho, aby v konečném výsledku tento štít nebyl namířen proti němu.

NATO navrhuje, aby se jeho a ruské již existující systémy co nejvíce propojily. Ruská strana chce přímé zapojení do aliančního systému, čímž by získala stejné pravomoci jako ostatní členové. Další její navrhovanou variantou je, aby si strany vybudovaly vlastní systémy, které by se nepřekrývaly. Jenomže s tím zase nemůže souhlasit Aliance, protože je jasné, že při útoku z Blízkého Východu by NATO bylo na Rusku závislé.⁶⁰

Ruský ministr obrany Anatolij Serdjukov označil setkání za neúspěšné. Ruská strana nedostala žádné právní záruky, že protiraketová obrana nebude namířena proti ní. Serdjukov ve svém vyjádření dokonce naznačil, že Rusku nezbude jiná možnost, než se vrátit k závodu ve zbrojení.⁶¹ Stejný názor na začátku letošního roku měl i ruský vicepremiér Dmitrij Rogozin. Rogozin pohrozil, že Rusko odstoupí od dohody START, pokud USA nedodrží počet protiraket. Rovněž znovu žádá, aby jeho země dostala záruky, že protiraketový systém nebude namířen proti ní. Do debaty se zapojil i

---

⁵⁹apstec.ru: http://apstec.ru/news21_11.php

⁶⁰natoaktual.cz: http://www.natoaktual.cz/nato-rusko-a-protiraketova-obrana-hra-pokracuje-ftq-/na_analyzy.aspx?c=A110613_212758_na_analyzy_m02

⁶¹czechfreepress.cz: <http://www.czechfreepress.cz/rusko/vadim-trukhachev-nato-ohrozuje-rusko-svou-protiraketovou-obranou.html>

prezident Dmitrij Medveděv, který pohrozil, že Rusko rozmístí své rakety na východních hranicích NATO.⁶²

Dnes jsou tedy vztahy Ruska a Severoatlantické aliance napjaté. Není jasné, jak budou pokračovat jednání ohledně protiraketového štítu v Evropě, a Rusko stále odmítá rozšíření NATO o Gruzii. Důležitý bude květnový summit v americkém Chicagu, od něhož generální tajemník Anders Fogh Rasmussen očekává, že se jednání s ruskou stranou posunou.

Na druhou stranu Rusko NATO kritizuje a v některých oblastech s jeho postupy nesouhlasí, ale jak pro Rusko, tak pro NATO je nejužitečnější spolupracovat. I když pro Rusy je to z historického hlediska méně přijatelné, protože by tak trochu popřeli svou minulou „úspěšnou“ politiku.⁶³

---

⁶² mediafax.cz: <http://www.mediafax.cz/zahranici/3995124-Protiraketovy-destnik-NATO-nas-ohrozuje-tvrdi-rusky-vicepremier>

⁶³ jaroslav-horejsi.cz: <http://www.jaroslav-horejsi.cz/Rusko.htm>

15. Evropská unie

Evropská unie je společenství 27 evropských států, které mezi sebou spolupracují hlavně v hospodářské a politické oblasti. Cílem jejich spolupráce je zajistit fungování jednotného trhu, který zajistí volný pohyb zboží a osob, ekonomickou stabilitu a prosperitu, která by pomohla zvýšit životní úroveň obyvatel.

15.1 Historie a vývoj EU

Evropská unie začala vznikat krátce po skončení 2. světové války. V roce 1950 vzniklo Evropské společenství uhlí a oceli, které sdružovalo šest států (Belgie, Francie, Itálie, Německo, Nizozemsko, Lucembursko). Tyto země se řídily heslem: „Je méně pravděpodobné, že státy, které spolu obchodují a jsou tak na sobě ekonomicky závislé, vyvolají ozbrojený konflikt.“⁶⁴ 70. léta je pro Evropskou unii významné období. Proběhlo první rozšíření o další země a od roku 1979 si lidé mohli volit své zástupce do Evropského parlamentu, který začal nabývat na vážnosti. Neméně významná byla i 90. léta. Roku 1993 vešla v platnost Smlouva o Evropské unii (ta je známá spíše pod názvem Maastichtská smlouva) a v roce 1999 vznikla Amsterodamská smlouva. Dalším významným letopočtem je rok 2002, kdy některé členské země začaly platit jednotnou měnou, eurem. Od roku 2009 se EU řídí Lisabonskou smlouvou, která upravuje vztahy mezi členskými státy a jejím cílem je posílit demokracii a účinněji čelit demografickým, klimatickým a ekonomickým změnám.⁶⁵

15.2 Struktura EU

Evropská unie je tvořena několika orgány a institucemi, z nichž nejvýznamnější jsou Evropská rada, Evropský parlament, Evropská komise a Rada Evropské unie.

O Evropské radě se tvrdí, že má obrovský význam, ale paradoxně v jejích kompetencích není schvalování zákonů a předpisů. Má svého předsedu, v současné době tuto funkci vykonává Herman van Rompuy.

---

⁶⁴ europa.eu: http://europa.eu/about-eu/basic-information/index_cs.htm

⁶⁵ europa.eu: http://europa.eu/about-eu/eu-history/index_cs.htm

Členové Evropského parlamentu, europoslanci, jsou zástupci občanů členských zemí, to znamená, že jsou každých pět let voleni. Hlavními úkoly Evropského parlamentu jsou schvalování rozpočtu a předpisů a dohled nad ostatními orgány EU.

Evropskou komisi tvoří 27 komisařů. Jejich úkolem je bránit zájmy Evropské unie, spravovat rozpočet a reprezentovat EU.

V Radě Evropské unie se scházejí ministři členských států a schvalují zákony, rozpočet a také rozvíjí obrannou politiku a řídí spolupráci s nečlenskými státy EU.

15.3 Vztah Ruska a EU

Ruská federace je pro EU klíčovým partnerem. Důvodů je hned několik. Rusko je největší soused EU, je stálým členem Rady bezpečnosti OSN, tím pádem je důležitým hráčem na poli mezinárodní politiky, a samozřejmě je to hlavní dodavatel energie nejen do zemí Evropské unie. Rusko je pro EU (po USA a Číně) třetím největším obchodním partnerem. Na druhou stranu země Unie představují pro Rusko největší odběratele jeho vývozu.⁶⁶ Obě strany mezi sebou dále spolupracují zejména v oblasti hospodářské, politické, a jak už bylo uvedeno, v energetické. Partnerství mezi EU a Ruskem je komplikované a to hlavně z důvodu, že Rusko nekomunikuje s Unií jako celkem, ale chápe ji jako jednotlivé státy, zejména Německo a Francii.

V roce 1994 byla mezi EU a Ruskem podepsána smlouva Dohoda o partnerství a spolupráci, která určuje právní rámec spolupráce Ruska a Unie. Vešla v platnost v roce 1997, kdy byla ratifikována všemi členskými státy. V roce 2008 byla zahájena jednání o sestavení nové smlouvy, ale ta byla přerušena kvůli rusko-gruzínskému konfliktu a energetické krizi v roce 2009.

15.3.1 Dohoda o partnerství a spolupráci

Dohoda o partnerství a spolupráci upravuje vztahy v řadě oblastí, např. jaderná spolupráce, obchod a služby, samozřejmě zahrnuje energetickou oblast, dále vědu, výzkum, vzdělávání, dopravu, životní prostředí a mnoho dalších. Jako doplněk dohody byla v roce 1995 Evropskou radou přijata společná strategie, která je zaměřená na čtyři hlavní oblasti: společné úkoly na evropském kontinentu, spolupráce zaměřená na posílení stability a bezpečnosti v Evropě i mimo ni, integrace Ruska do společného

---

⁶⁶europa.eu: http://circa.europa.eu/irc/opoce/fact_sheets/info/data/relations/relations/

hospodářského a sociálního prostoru a upevňování demokracie, právního řádu ve veřejných institucích v Rusku.⁶⁷Dále je ve smlouvě stanoveno, že se obě strany budou setkávat na summitech konaných dvakrát do roka na nejvyšší úrovni. Rovněž se scházejí ministři na zasedání Stálé rady partnerství. Frekvence těchto summitů není pevně stanovena.

Jedním z významných setkání byl summit v roce 2003, který se konal v Sankt-Pěterburgu, kde se představitelé Ruska a Evropské unie dohodli na vytvoření „čtyř společných prostor“ jsou to: společný hospodářský prostor, prostor svobody, bezpečnosti a spravedlnosti, prostor spolupráce v oblasti vnější bezpečnosti a prostor výzkumu, vzdělání a kultury.

Společný hospodářský prostor zahrnuje rovněž spolupráci v oblasti energetiky, životního prostředí, dopravy a telekomunikace. Jeho cílem je vytvoření co nejvíce propojeného společného rusko-evropského trhu.

Prostor svobody, bezpečnosti a spravedlnosti se zabývá ochranou lidských práv a zahrnuje spolupráci v oblasti ochrany a boje proti terorismu, ilegální migraci a rovněž se zabývá lepším pohybem obyvatel mezi zeměmi, to znamená, že se zde řeší postupné zrušení vízové povinnosti.

Prostor spolupráce v oblasti vnější bezpečnosti má za úkol upravovat vztahy v zahraniční a bezpečnostní politice a urovnat spory, které se týkají sousedních regionů.

Společný prostor výzkumu, vzdělání a kultury se snaží prohloubit spolupráci v oblasti vzdělávání a výzkumu prostřednictvím různých výměnných kurzů a programů.⁶⁸

15.3.2 Dnešní podoba vztahů Ruska a EU

V prosinci loňského roku se v Bruselu konal 28. summit EU-Rusko. Ruská strana byla zastoupena prezidentem Dmitrijem Medveděvem a ministrem zahraničí Sergejem Lavrovem. Také Evropskou unii zastupovali její nejvyšší představitelé, Herman Van Rompuy a José Manuel Barroso. Hlavním tématem schůzky bylo přijetí Ruské federace do WTO, od něhož si hlavně evropská strana slibuje zlepšení vzájemných vztahů a spolupráce v ekonomické a hospodářské oblasti. Dále se projednávaly nedávné události

---

⁶⁷ europa.eu: http://eeas.europa.eu/delegations/russia/eu_russia/political_relations/legal_framework/

⁶⁸ europa.eu http://circa.europa.eu/irc/opoce/fact_sheets/info/data/relations/relations/

v severní Africe a na Blízkém Východě, kdy prezident Medveděv znovu zopakoval, že nesouhlasí s vojenským zásahem na libyjském území. Dále se řešila energetická a vízová otázka. Obě strany v tomto smyslu přislíbily, že přijmou veškerá opatření, která by vedla k zavedení bezvízového režimu. Brzy se očekává, že bude hotov soupis všech společných kroků, které tento proces urychlí. Tyto kroky se týkají zejména migrace. Dalším tématem byly volby do ruské Dumy. Předseda Evropské rady Herman Van Rompuy se vyjádřil v tom smyslu, že má obavy z neregulérního průběhu voleb a následného zavírání demonstrantů. Evropský parlament dokonce vznesl požadavek provést nové volby. Ruský prezident na to reagoval s tím, že volby jsou ruskou vnitřní záležitostí a že vše proběhlo v pořádku.⁶⁹ A tak představitelům EU nezbylo nic jiného než alespoň ocenit, že demonstrace v Rusku probíhají v klidu a že bylo přislíbeno nové prozkoumání výsledků voleb.

Jak již bylo uvedeno výše, Rusko a Evropská unie jsou partneři a jeden druhého potřebují, v současné době se zdá, že EU více potřebuje Rusko než naopak. Řada evropských zemí je ochromena krizí a hledá se řešení jak z ní ven. Jedním z těchto řešení může být i Rusko, i na toto téma se hovořilo na posledním summitu EU-Rusko v Bruselu. Jenomže spolupráce Ruska a EU nikdy nebyla a asi nebude bezproblémová. V roce 2009 většina kontinentu s napětím sledovala, jak skončí plynová krize mezi Ruskem a Ukrajinou. V letošním roce zase nesouhlasilo s vojenským zásahem v Libyi. Jednání byla vždy složitá, protože Rusko si je vědomo své síly a důležitosti, která není dána jen členstvím v Radě bezpečnosti OSN. Dalším prvkem, který ztěžuje spolupráci mezi EU a Ruskem, je, že Rusko EU nechápe jako celek, ale upřednostňuje vyjednávání s jednotlivými státy. Německo a Francie si mohou hlásat o společné zahraniční politice a stále těsnějším propojování zemí EU, ale i kdyby to byla všechno pravda, Rusko bude stále upřednostňovat spolupráci s jednotlivými státy.

---

⁶⁹ [velkaepocha.sk:http://www.velkaepocha.sk/2011121518751/Summit-EU-Rusko-Evropa-vyzyva-k-respektovani-obcanskych-prav.html](http://www.velkaepocha.sk/2011121518751/Summit-EU-Rusko-Evropa-vyzyva-k-respektovani-obcanskych-prav.html)

16. Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo zhodnotit ruské pozice v moderních mezinárodních organizacích a snažit se je porovnat s tím, jak se ruská diplomacie chovala v 19. století. Došla jsem k závěru, že se ruské postoje změnily, avšak ne zásadním způsobem. Jako ostatně u všech ostatních zemí.

Rusko je zhruba od poloviny 18. století silným hráčem na mezinárodním poli. Je to dáno zejména jeho rozlohou, počtem obyvatelstva a velkým přírodním bohatstvím. Ruští carové té doby, počínaje Petrem I., se velmi zajímali o zahraniční politiku a hodně usilovali o to, aby jejich země získala co nejskvělejší mezinárodní postavení, a to se samozřejmě odráželo v ruské diplomacii. Ruští vládci byli zvyklí, že je bezpodmínečně poslouchá celý obrovský národ, a tak očekávali, že je bude poslouchat i celá Evropa.

Alexandr I. přišel s ušlechtilou myšlenkou založení Svaté aliance, která by zaručovala ochranu nově stanoveného pořádku, ale na druhou stranu dávala Rusku možnost zasahovat do vnitřních záležitostí států, jako se tomu např. stalo ve Španělsku. Avšak na druhou stranu, když Mikuláš I. zjistil, že ruským zájmům neprospívá řídit se svatoaliančními principy během řeckého povstání, nedělalo mu velký problém je „přehlédnout“, protože bylo v ruském zájmu podpořit boje Řeků proti jejich vládci Osmanské říši. Ostatně tato podpora a ochrana bratrů Slovanů byla kamenem úrazu i v rámci spolupráce ve Spolku tří císařů, kdy Rusko šlo proti zájmům dvou zbylých spojenců. Avšak nutno podotknout, že se ani Bismarck na zájmy druhých nijak neohlížel.

Po říjnové revoluci v roce 1917 se cílem ruské zahraniční politiky stala co největší podpora bolševických myšlenek a hnutí v jiných zemích, které by pomohly k dalším převratům vedoucím k celosvětovému nastolení bolševismu. Zde je možné upozornit na drobnou změnu. Cílem ruské diplomacie bylo vlastně ostatním zemím „pomáhat“ od buržoazního jha, i když je nadmíru jasné, že výsledek měl být takový, že veškerou kontrolu by v rukou měli ruští bolševici.

Současná ruská diplomacie se liší od té, která se vedla v 19. Století, nicméně cíl je jasný: neustále posilovat ruské pozice a vliv na světové dění. Ruská federace je členem několika významných mezinárodních organizací, kde má díky svému postavení dřívější

supervelmoci nemalý vliv. Nyní je to patrné např. v Radě bezpečnosti OSN, kdy si Rusko, s další velmocí Čínou, stojí za svým vetem rezoluce týkající se Sýrie. Ostatní státy nemají prostředky jeho postoj změnit.

V minulosti Rada Evropy sice sáhla k sankcím kvůli ruskému počínání v Čečně, ale v žádném případě by si nedovolila Rusko ze svých řad úplně vyloučit. A i kdyby tak skutečně učinila, situaci by to zřejmě nezměnilo a Rusko by se chovalo stejně. Podobný stav nastal i po rusko-gruzínském konfliktu, kdy NATO, jehož členem Rusko sice není, nicméně spolu spolupracují, na nějaký čas s Ruskem přerušilo styky, avšak jen na některých úrovních a jen po dobu šesti měsíců. Důvod je zřejmý, NATO Rusko potřebuje, stejně jako Rusko potřebuje spolupracovat s NATO, i když z jeho strany to není tak zřejmé.

Vztahy Evropské unie a Ruska fungují na podobném principu, vzájemně se potřebují, avšak v tomto případě EU pro Rusko představuje jen umělé seskupení států, které mu umožňuje snáze s nimi spolupracovat a v současné době, kdy se eurozóna potýká s krizí, má možnost vystupovat v roli jejího „zachránce“, samozřejmě, že ne zadarmo.

Co tedy z výše uvedeného vyplývá? Ruská federace je významným hráčem na mezinárodním poli a jejím hlavním cílem je dosáhnout prestižního postavení, které by jí umožňovalo co nejvíce zasahovat do chodu světové a možná i vnitřní politiky. Jedním z prostředků jak toho dosáhnout jsou mezinárodní organizace, které mnohdy ruským požadavkům a krokům jen ztěžka vzdorují.

Myslím, že do budoucna Rusko bude na mezinárodním poli ještě více posilovat. Bude to hlavně díky jeho pragmatické politice a určitě vysokému sebevědomí Vladimíra Putina. Představitelé jiných států a organizací by museli najít nějaký účinný prostředek, který by přinutil Rusko z jeho postojů ustoupit, např. v Radě Bezpečnosti v případě Sýrie, ale ten budou hledat těžko.

Principy ruské zahraniční politiky nelze jen hanět, jak to mnozí činí, protože každá země chce dosáhnout takové pozice, která by jí zajišťovala co největší vliv na chod světového dění, a Rusko k tomu má dispozice a nemá strach je využít. Je však třeba sledovat, aby se tak nedělo na úkor svobody a suverenity jiných států.

17. Резюме

Цель моей работы – описать позицию России в современных международных организациях и попробовать ее сравнить с позицией страны в 19-ом веке.

После конгресса в Вене возник в 1815 г. Священный союз, целью которого было поддержать новый международный порядок. Его инициатором был российский царь Александр I., и главными членами союза были Пруссия, Австрия и Англия. Представители указанных стран встречались на конгрессах, где главной темой были восстания в Испании, Португалии и Греции. Именно греческие революции и российские инициативы в них, были главной причиной распада Священного союза в 1856 г. С того времени Россия находилась в изоляции. Однако Бисмарк искал союзника против Франции и поэтому начал сотрудничать с Россией и в 1873 г. был создан Союз трех императоров. Это соглашение между Россией, Германией и Австро-Венгрией. Союз не просуществовал долго. Главной причиной его распада была война между Россией и Турцией, которую Россия выиграла, но другие страны не согласились с русскими мирными условиями, потому что они боялись большого российского влияния на Балканском полуострове.

В конце 19-ого и в начале 20-ого века были созданы еще два союза, которые во время первой мировой войны враждовали между собой. В 1882 г. был создан Тройственный союз, членами которого были Германия, Австро-Венгрия и Италия. Как его противовес возникла Антанта. Это было соглашение между Францией, Россией и Англией.

Такая была ситуация в Европе в 19-ом веке. На континенте находилось пять держав, которые хотели получить как можно большую мощь, благодаря которой бы могли управлять другими государствами. После 1945 г. между собой соперничали только две великие державы – США и Советский союз.

В 1949 г. был создан Совет экономической взаимопомощи. Это была экономическая организация, членами которой были социалистические республики и СССР. Цель Совета – поддержать экономический рост во Восточной Европе. Совет экономической взаимопомощи существовал до 1991 г. Организация Варшавского договора это был противовес к НАТО. Организация

была создана в 1955 г. и ее работа была прекращена в 1991 г. Цели ОВД были похожи на цели НАТО – защита мира и независимости всех государств. К сожалению, указанные правила были забыты в 1956 г. и в 1968 г., когда военные силы Варшавского договора ворвались во Венгрию и Чехословакию, чтобы подавить новые реформы.

После распада СССР российская внешняя политика была вынуждена измениться. В начале своей политической деятельности Борис Ельцин стремился установить хорошие дипломатические отношения с демократическими странами, прежде всего с США, но ему казалось, что это России не приносит никаких выгод. Владимир Путин перешел к прагматической политике. Это можно узнать из его принятых шагов во внешней политике и из стремления России занять определенную позицию в международных организациях.

Самой важной международной организацией Россия считает ООН. Организация Объединенных Наций возникла на конференции в Сан-Франциско 24-ого октября 1945 г. Она заменила Лигу Наций, созданную после первой мировой войны, работа которой не была такой эффективной, как все ожидали. Основным документом ООН является Устав ООН, подписанный всеми государствами-членами. В 1945 г. его подписало 50 государств, среди которых находилась также Россия (СССР).

Главной задачей ООН является поддержание международного мира и развитие сотрудничества между государствами. У организации сложная структура. Самым важным ее органом является Генеральная Ассамблея. Там встречаются представители всех членом-государств. Сегодня их 193. Среди их задач, например, избирать непостоянных членом в Совет Безопасности или одобрять бюджет. Совет Безопасности состоит из пяти постоянных членом (Россия, США, Китай, Франция, Великобритания) и из десяти непостоянных членом, избираемых на один год. Совет Безопасности - это исполнительный орган ООН. Он предлагает Генерального секретаря, старается защищать мир и для этого у него есть полномочие использовать военную силу. Следующие органы ООН: Экономический и социальный совет, Секретариат, Международный суд и уже неработающий Совет по опеке.

Россия является членом ООН с 1945 г. Она является постоянным членом Совета Безопасности, у которого, по ее мнению, большое влияние на мировую политику. На 66-й сессии Генеральной Ассамблеи в Нью-Йорке в 2011 г. представители России предлагали реформы ООН, особенно в Совете Безопасности. Россия желает, чтобы у ООН был более представительный характер и ее работа была более эффективная. Что касается Совета Безопасности, Россия предлагает увеличить число непостоянных членов. На указанной сессии российский представитель, Виталий Чуркин, выразил мнение правительства России, напр., о защите мира и безопасности и о конфликте между Палестиной и Израелем. Россия поддерживает создание самостоятельного государства Палестины на территории с 1967 г.

В 2012 г. ООН прежде всего занималось ситуацией в Северной Африке, где происходили революции. Россия не согласилась с бомбардировкой Ливии. Ее представители полагают, что эта ситуация должна быть решена не военным вмешательством, но с помощью дипломатических переговоров. Однако Россия не использовала право вето на резолюцию, касающейся настоящей ситуации.

Содружество Независимых Государств было создано 21-ого декабря 1994 г. в Алма-Ате. Оно возникло по инициативе России, Украины и Белоруссии, представители которых подписали Беловежское соглашение. Свою подпись на несколько дней позже присоединили представители всех бывших советских республик, кроме Литвы, Латвии, Эстонии и Грузии, которая стала членом в 1993 г., но после конфликта с Россией летом 2008 г. Содружество покинула.

Поводом создания Содружества были последствия распада СССР. Россия сразу потеряла большую часть своей территории и у вновь возникнувших государств появились экономические и военные проблемы. Сейчас, по словам Путина, СНГ потеряло свое значение и оно служит для встреч президентов бывших советских республик между собой и с президентом России.

У России в СНГ большое влияние благодаря газу. Раньше у стран СНГ были цены на газ ниже, чем у других европейских стран, но ситуация изменилась и принесла за собой два кризиса. Первый в 2006 г. и второй в 2009 г., когда Россия прекратила сроком на две недели поставки газа в Украину. Это оказало большое

влияние на всю Европу. Кризис окончился подписанием соглашения между Украиной и Россией о поставках газа со скидкой на 20%.

С 6-ого июля 2010 г. начал существовать Таможенный союз, в который входили Россия, Казахстан и Белоруссия. Представители указанных стран заключили договор о создании единой таможенной территории, в которой не будут применять таможенные пошлины. 1-ого января вступило в силу Единое экономическое пространство. Это высшая степень интеграции стран Таможенного союза. ЕЭП сейчас является основой для создания Евроазиатского союза, который, по словам Путина, в будущем будет конкурировать с ЕС и США.

Группа БРИКС объединяет пять быстроразвивающихся стран – Россию, Китай, Бразилию, Индию с 2011 г. еще Южно-Африканскую Республику. Выражение БРИК в первый раз употребил в 2001 г. Джим О'Нейл, работающий в Goldman Sachs. Он ни в коем случае не ожидал, что указанные им страны могли бы сотрудничать. Однако, по инициативе Владимира Путина, страны с 2006 г. начали встречаться на саммитах. Первый саммит прошел в 2009 г. в Екатеринбурге, где представители стран одобрили 16 пунктов, касающихся их сотрудничества. Второй саммит состоялся в Бразилии в 2010 г. Главной темой встречи был экономический кризис и предложения реформ ООН. Последний саммит состоялся в городе Санья в Китае. Там была официально включена в группу БРИК Южно-Африканская Республика.

БРИКС - это весомая группа и противовес США и ЕС, что не может не нравиться России, которая хочет использовать как можно больше возможностей, предложенных БРИКС.

Совет Европы был создан в 1949 г. Его членами стали 47 стран. Они должны защищать права и свободы человека и сохранять принципы демократии. Организация состоит из пяти основных органов: Комитета министров, Парламентской ассамблеи, Конгресса местных и региональных властей Европы, Комиссара по правам человека и самое важное место занимает Европейский суд по правам человека.

Россия является членом Совета Европы с 28-ого февраля 1996 г. Для России это очень важно, потому что ей необходимо иметь статус демократического

государства, защищающего права и свободы человека. Данное членство стране открыло дверь в другие организации.

Однако у России проблемы с соблюдением некоторых правил. Это появилось во время войны в Чечне. Россия не согласилась с провозглашением независимости в начале 90-ых г. Первая война длилась два года 1994-1996. Вторая война началась в 1999 г. и окончилась спустя 10 лет. В то время Россию все подвергали критике за несоблюдение основных прав и свобод человека. Совет Европы требовал мирное прекращение войны, но Россия надлежащие меры к закрытию боев не приняла. СЕ решил взять стране право голоса и приостановить ее членство. Представители России не могли согласиться с санкциями. Решение СЕ было ими понято как односторонний акт, который поддерживает Чечню. Россия войну в Чечне считала своей внутренней проблемой и отказалась поменять свою позицию. Наконец членство России в СЕ было возобновлено.

Другим разногласием между Россией и СЕ является вопрос о смертной казни. СЕ не позволяет это наказание и в России данный закон действует, но на него с 1996 г. наложен мораторий. СЕ требует указанный вид наказания полностью отменить, но представители России заявили, что это будет возможно только через несколько лет.

НАТО было создано 4-ого апреля 1949 г. как реакция на экспансивную политику СССР в 1945-1949 гг. Одной из целей организации является сохранение мира, безопасности и свободы всех ее членов.

Самыми важными органами организации являются: Совет НАТО, возглавляемый Генеральным секретарем, Группа ядерного сдерживания и Военный комитет.

У России и НАТО особые отношения. Россия не является членом этой организации, но они вынуждены сотрудничать. В 2002 г. был создан Совет Россия-НАТО, где выступают все 28 государств-членов и Россия. Там решаются важные проблемы, напр., противоракетная оборона, борьба с терроризмом или военное сотрудничество.

Отношения России с НАТО зависят от отношений с США. Россия уверена в том, что именно США руководят НАТО, и боится, что НАТО может вытеснить ООН.

Россия ни в коем случае не согласится с повышением числа членов НАТО, с присоединением бывших советских стран, напр., на Грузию.

Летом 2008 г. Россия с Грузией вела войну. Причиной было то, что Южная Осетия и Абхазия стремились к независимости, но Грузия не согласилась. Россия решила республики поддержать, потому что ей не нравилась западная ориентация Грузии. Война длилась 16 дней, в то время почти все страны и организации подвергали Россию критике. НАТО требовало немедленного прекращения боев, но отказалось оказать военную помощь Грузии. Грузия не являлась членом организации, но в то же время стремилась к членству. После войны НАТО прекратило связи с Россией, была создана Комиссия НАТО-Грузия. Представители России этот шаг критиковали и выступали против принятых мер. Однако отношения между организацией и страной стали лучше уже через шесть месяцев.

В настоящее время Россия и НАТО ведут переговоры о противоракетной обороне. На встрече в Лиссабоне в 2010 г. было подписано соглашение о сотрудничестве, но на этом все закончилось. Представители НАТО и России не могут договориться о виде противоракетной обороны и роли России в этом вопросе. Россия боится, чтобы оборона не была злоупотреблена против нее.

Европейский союз - это содружество 24 государств, сотрудничавших в экономической и политической областях. У ЕС длинная и сложная история. Самыми знаменательными годами являются: 1979 г. в этом году люди в первый раз избирали своих представителей в Европейский парламент, с 1993 г. действует т.наз. Маастрихский договор, который официально положил начало ЕС, в 2002 г. некоторые государства-члены ввели в свои страны единую европейскую валюту – евро.

У ЕС много органов. Европейский союз - это высший политический орган. В Европейском парламенте встречаются с гражданами избранные представители всех государств-членов. В Европейской комиссии 27 комиссаров, защищающих интересы ЕС.

Россия и ЕС сотрудничают прежде всего в энергетической и экономической области. Россия является самым большим поставщиком энергии в страны ЕС и

также большим покупателем их товаров. Россия не сотрудничает с ЕС как с одной организацией. Она понимает его как отдельные государства, прежде всего Францию с Германией.

В 1994 г. Россия и ЕС подписали Соглашение о партнерстве и сотрудничестве. Оно касается экономики, энергетики, торговли и услуг. Стороны регулярно встречаются на саммитах. Самый важный состоялся в 2003 г. в Санкт-Петербурге, где были созданы „Четыре общие пространства“: Общее экономическое пространство, Общее пространство свободы, безопасности и правосудия, Общее пространство внешней безопасности и Общее пространство для научных исследований и образования, включая культурное сотрудничество.

Последняя встреча представителей России и ЕС прошла в декабре 2011 г. Главной темой было вступление России во ВТО, экономический кризис и ситуация в Северной Африке. Херман Ван Ромпей попытался критиковать выборы в Думу, но Дмитрий Медведев ответил, что мошенничеств не было и что это внутреннее дело его страны.

Как можно видеть, российская дипломатия с 19-ого века немного изменилась. Ее представители будут всегда стремиться к тому, чтобы их страна стала великой державой. Россия сотрудничает с разными странами и она является членом многих организаций, но она руководствуется их правилами только тогда, когда это для нее выгодно. Мне кажется, что это неплохо, потому что каждая страна хочет иметь мощь, с помощью которой может влиять на внешнюю политику. Однако все страны должны соблюдать демократические принципы и защищать основные права и свободы человека.

18. Zkratky

Plný název/ používaná zkratka

Česky	rusky
Ruská federace/RF	Российская Федерация/РФ
Spojené státy americké/USA	Соединенные Штаты Америки/США
Rada vzájemné hospodářské pomoci/RVHP	Совет экономической взаимопомощи/СЭВ
Varšavská smlouva/VS	Организация Варшавского договора/ОВД
Společnost národů	Лига Наций
Organizace spojených národů/OSN	Организация Объединенных Наций/ООН
Společenství nezávislých států/ SNS	Содружество Независимых Государств/СНГ
Brazílie, Rusko, Indie, Čína, Jihoafrická republika/BRICS	Бразилия, Россия, Индия, Китай, Южно-Африканская Республика/БРИКС
Jednotný ekonomický prostor/JEP	Единое экономическое пространство/ЕЭП
Světová obchodní organizace/WTO	Всемирная торговая организация/ВТО
Rada Evropy/RE	Совет Европы/СЕ
Severoatlantická aliance/NATO	Организация Североатлантического договора/НАТО
Evropská unie/EU	Европейский союз/ЕС

19. Seznam použitých pramenů

19.1 Neruské knižní zdroje

GALLOVÁ, Carlotta a Thomas de WAAL. *Čečensko: vítězství a prohry*. 1. vyd. Praha: Themis, 2000, 365 s. ISBN 8085821796

GLACOVÁ, Markéta. *Rusko v Radě Evropy a Čečenská otázka*. Brno, 2011. Bakalářská práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce Mgr. Petra Kuchyňková, Ph.D. Dostupné také z: is.muni.cz/th/170197/fss_b_b1/Bc..pdf

KULHÁNEK, Ivan. *Klopýtání přes budoucnost*. 1. vyd. Praha: Academia, 2008, 362 s. ISBN 9788020016089

PEČENKA, Marek a Milan HLAVAČKA. *Trojspolek*. Praha: Libri, 1999, 279 s. ISBN 8085983869

PEČENKA, Marek. *Dějiny Ruska v datech*. 1. vyd. Praha: Dokořán, 2011, 448 s. ISBN 9788086569147

PRAŽÁK, Richard. *Maďarsko*. 1. vyd. Praha: Libri, 2005, 141 s. Stručná historie států, sv. č. 30. ISBN 80-7277-269-4.

ŠVANKMAJER, Milan. *Dějiny Ruska*. 3. vyd. Praha: Lidové noviny, 2004, 574 s. ISBN 8071066583

VOLNÝ, Zdeněk. *Toulky minulostí světa 10*. Praha: Via Facti, 2008, 214 s. ISBN 9788090410305

19.2 Ruské knižní zdroje

АСТАШИН, В.В. *История международных отношений и внешней политики России*. Ростов на Дону: Феникс, 2010, 382 s. ISBN 9785222162378

ПЛОСКОВА, А.Б. *Реформирование ООН и пересмотр ее Устава: Реформа Совета Безопасности*. Москва: М.Диалог-МГУ, 1998. ISBN 5892093263

19.2 Internetové zdroje

army.cz: <http://www.mocr.army.cz/nato/nato-8493/>

businessinfo.cz: <http://www.businessinfo.cz/cz/sti/rusko-zahranicne-politicka-orientace/3/1000580/>

coe.int: <http://www.coe.int/lportal/web/coe-portal>

czechtrade.cz: <http://www.czechtrade.cz/infoservis/novinky/prezidenti-ruska-beloruska-a-kazachstanu-podepsali-20735/>

czechfreepress.cz: <http://www.czechfreepress.cz/rusko/vadim-trukhachev-nato-ohrozuje-rusko-svou-protiraketovou-obranou.html>

denik.cz : http://www.denik.cz/ze_sveta/rusko-dal-odmita-zrusit-trest-smrti-20100323.html

europa.eu: http://europa.eu/about-eu/basic-information/index_cs.htm

europa.eu: http://europa.eu/about-eu/eu-history/index_cs.htm

europa.eu: http://europa.eu/about-eu/eu-history/index_cs.htm

europa.eu:
http://eeas.europa.eu/delegations/russia/eu_russia/political_relations/legal_framework/

europa.eu http://circa.europa.eu/irc/opoce/fact_sheets/info/data/relations/relations/

euroskop.cz: <http://www.euroskop.cz/46/11211/clanek/dve-kola-rusko-ukrajinske-plynove-krize-2009/>

filabrno.net: http://www.filabrno.net/namety/Varsavska_smlouva.htm

glosy.info: <http://glosy.info/texty/rusko-cecensky-konflikt/>

goldmansachs.com: <http://www.goldmansachs.com/our-thinking/brics/index.html>

ihned.cz: <http://just.blog.respekt.ihned.cz/c1-45998010-nova-koncepce-ruske-zahranicni-politiky>

ihned.cz: <http://zpravy.ihned.cz/svet-usa/c1-52989710-osn-bude-projednavat-zadost-palestiny-o-clenstvi-cina-sve-stanovisko-stale-taji>

idnes.cz: http://zpravy.idnes.cz/kreml-dvacet-let-po-rozpadu-sssr-krisi-sny-o-ruskem-imperiu-pqg-/zahranicni.aspx?c=A111207_154825_zahranicni_aha

idnes.cz : http://zpravy.idnes.cz/rusko-uz-pocitilo-opatreni-zemi-nato-za-invazi-do-gruzie-pek-/zpr_nato.aspx?c=A080820_125023_zpr_nato_pje

mediafax.cz: <http://www.mediafax.cz/zahranici/3995124-Protiraketovy-destnik-NATO-nas-ohrozuje-tvrdi-rusky-vicepremier>

mzv.cz: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/multilateralni_spoluprace/rada_evropy/

nato.int: <http://www.nato.int/cps/en/natolive/structure.htm>

nato-russia-council.info: <http://www.nato-russia-council.info/en/>

nato.int: http://www.nato.int/cps/en/natolive/topics_50090.htm

natoaktual.cz: http://www.natoaktual.cz/nato-rusko-a-protiraketova-obrana-hra-pokracuje-ftq-na_analyzy.aspx?c=A110613_212758_na_analyzy_m02

osn.cz: <http://www.osn.cz/system-osn/organizacni-struktura/>

osn.cz: <http://www.osn.cz/system-osn/o-osn/>

tiscali.cz: <http://zpravy.tiscali.cz/intervenci-do-libye-kritizuje-rada-zemi-nejvic-rusko-70956>

valka.cz :http://www.valka.cz/clanek_13665.html

velkaepocha.sk: <http://www.velkaepocha.sk/2011121518751/Summit-EU-Rusko-Evropa-vyzyva-k-respektovani-obcanskych-prav.html>

wikipedia.org: http://cs.wikipedia.org/wiki/Invaze_vojsk_Var%C5%A1avsk%C3%A9_smlouvy_do_%C4%8Ceskoslovenska

19.2.1 Ruské internetové zdroje

apstec.ru: http://apstec.ru/news21_11.php

mid.ru: <http://www.mid.ru/bdomp/ns-rsng.nsf/>

mid.ru: <http://www.mid.ru/brics.nsf>

mid.ru: <http://www.mid.ru/brics.nsf/WEBdocBric/F204322D9ED6118EC3257853003F4BD2>

mid.ru: <http://www.mid.ru/brics.nsf/WEBdocBric/8B8AE397B54634E7C325780900468661>

ria.ru: <http://ria.ru/spravka/20110414/364351996.html>

russiaun.ru: http://www.russiaun.ru/ru/security_council/process_reformirovanija_oon

ruvr.ru: <http://czech.ruvr.ru/2012/01/19/64149257.html>

scrf.gov.ru: <http://www.scrf.gov.ru/conferences/6.html>

tsouz.ru: <http://www.tsouz.ru/EEK/aboutEEK/Pages/default.aspx>

wikipedia.org: <http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%A0%D0%98%D0%9A%D0%A1>

20. Přílohy

Příloha 1: Manifest Alexandra I. o vytvoření Svaté aliance – Sank-Petěrburg 1878

Příloha 2: Car Alexandr I. (1801-1825)

Příloha 3: Boris Nikolajevič Jelcin – 1. prezident Ruské federace (1991-1999)

Příloha 4: Vladimir Vladimirovič Putin – prezident Ruské federace (2000-2008, 2012-?)

Příloha 5: Dmitrij Anatoljevič Medveděv – prezident Ruské federace (2008-2012)

Příloha 6: Sergej Viktorovič Lavrov – ministr zahraničí Ruské federace

Příloha 7: Vlajka OSN

Příloha 8: Charta OSN, kapitola 7, článek 47

Příloha 9: Logo Společenství nezávislých států

Příloha 10: Setkání představitelů států SNS při oslavě 20. založení SNS v Dušanbě 2011

Příloha 11: Uzavření dohody o dodávkách plynu do Ukrajiny v roce 2009

Příloha 12: Poslední summit zemí BRICS v Sanye 2011

Příloha 13: Logo Rady Evropy

Příloha 14: Poloha Čečenka

Příloha 15: 1. a 2. článek Protokolu č. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod

Příloha 16 : Vlajka NATO

Příloha 17: Generální tajemník NATO Anders Rasmussen a ruský prezident Dmitrij Medveděv na summitu Rady Rusko-NATO v Lisabonu 2010

Příloha 18: Vlajka EU

Příloha 19: 28. summit EU-Ruska

Příloha 2: Car Alexandr I.

(<http://www.museum.ru/alb/image.asp?19317>)

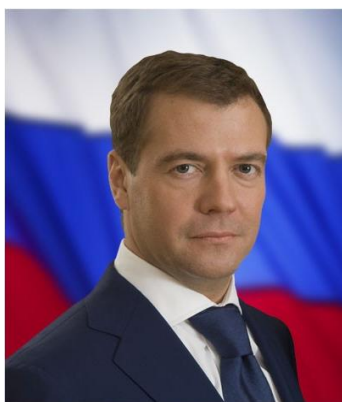
Příloha 3: Boris Nikolajevič Jelcin – první prezident Ruské federace (1991-1999)

(<http://viperson.ru/wind.php?ID=2181>)

Příloha 4: Vladimir Vladimirovič Putin – prezident Ruské federace (2000-2008, 2012-?)

(<http://www.vvputin.info/>)

Příloha 5 : Dmitrij Anatoljevič Medveděv – prezident Ruské federace (2008-2012)

(www.dmitri-medvedev.com)

Příloha 6: Sergej Viktorovič Lavrov – ministr zahraničí Ruské federace

(<http://lenta.ru/news/2011/05/23/fatahamas/>)

Пříloha 7: Vlajka OSN

(http://www.vlajky-statu.cz/vlajka_nahled.php?id_vlajka=274&rozmer=1100)

Статья 47

1. Создается Военно-Штабной Комитет для того, чтобы давать советы и оказывать помощь Совету Безопасности по всем вопросам, относящимся к военным потребностям Совета Безопасности в деле поддержания международного мира и безопасности, к использованию войск, предоставленных в его распоряжение, и к командованию ими, а также к регулированию вооружений и к возможному разоружению.
2. Военно-Штабной Комитет состоит из Начальников Штабов постоянных членов Совета Безопасности или их представителей. Любой Член Организации, не представленный постоянно в Комитете, приглашается Комитетом сотрудничать с ним, если эффективное осуществление обязанностей Комитета требует участия этого Члена Организации в работе Комитета.
3. Военно-Штабной Комитет, находясь в подчинении Совета Безопасности, несет ответственность за стратегическое руководство любыми вооруженными силами, предоставленными в распоряжение Совета Безопасности. Вопросы, относящиеся к командованию такими силами, должны быть разработаны позднее.
4. Военно-Штабной Комитет может, с разрешения Совета Безопасности и после консультации с надлежащими региональными органами, учреждать свои региональные подкомитеты.

Пříloha 8: Charta OSN, kapitola 7, článek 47

(<http://www.un.org/ru/documents/charter/chapter7.shtml>)

Příloha 9: Logo Společenství nezávislých států

(<http://www.mfgs-sng.org/mfgs/smi/417.html>)

Příloha 10: Setkání představitelů států SNS při oslavě 20. založení SNS v Dušanbě 2011

(<http://www.e-cis.info/page.php?id=19688>)

Příloha 11: Uzavření dohody o dodávkách plynu do Ukrajiny v roce 2009

(<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/42175-ukrajina-a-rusko-podepsaly-dohody-o-dodavkach-konci-plynova-krize/>)

Příloha 12: Poslední summit zemí BRICS v Sanye 2011

(<http://e-mail.ru/ekonomika/1568-ministr-finansov-rf-rasskazal-ob-itogah-vstrechi-stran-brics.htm>)

Příloha 13: Logo Rady Evropy

(<http://analytics.in.ua/article/8494>)

Příloha 14: Poloha Čččenka

(<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/evropa/clanek.phtml?id=635216>)

Article 1 – Abolition of the death penalty

The death penalty shall be abolished. No-one shall be condemned to such penalty or executed.

Article 2 – Death penalty in time of war

A State may make provision in its law for the death penalty in respect of acts committed in time of war or of imminent threat of war; such penalty shall be applied only in the instances laid down in the law and in accordance with its provisions. The State shall communicate to the Secretary General of the Council of Europe the relevant provisions of that law.

Příloha 15 : 1. a 2. článek Protokolu č. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod

(<http://www.coe.int/lportal/web/coe-portal/what-we-do/human-rights/death-penalty?dynLink=true&layoutId=18&dlgroupId=10226&fromArticleId=>)

Příloha 16: Vlajka NATO

(http://vlajky-statu.luksoft.cz/ostatni/vlajka_nato.php)

Příloha 17: Generální tajemník NATO Aders Rasmussen a ruský prezident Dmitrij Medveděv na summitu Rady Rusko-NATO v Lisabonu 2010

(<http://www.mk.ru/politics/article/2011/07/04/602780-sochinenie-pro-bezopasnost-.html>)

Příloha 18: Vlajka EU

(<http://www.vlajkyatisk.cz/vlajky/eshop/14-1-Zeme-EU>)

Příloha 19: 28. summit EU-Ruska (Dmitrij Anatoljevič Medveděv, Herman Van Rompuy, José Manuel Barroso)

(http://www.lidovky.cz/volby-jsou-ruske-ne-evropske-vzkazal-medvedev-eu-fb5-/ln_zahranici.asp?c=A111215_155815_ln_zahranici_mev)